

TỈNH ỦY KHÁNH HÒA
BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN

CHUYÊN ĐỀ NĂM 2025

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC,
PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH GẮN VỚI ĐỔI MỚI,
SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ
TỈNH KHÁNH HÒA TINH - GỌN - MẠNH - HIỆU NĂNG
- HIỆU LỰC - HIỆU QUẢ**

(Tài liệu sinh hoạt chỉ bộ, đoàn thể, cơ quan, đơn vị năm 2025)

Khánh Hòa, năm 2025

CHUYÊN ĐỀ NĂM 2025

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC,
PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH GẮN VỚI ĐỔI MỚI,
SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ
TỈNH KHÁNH HÒA TINH - GỌN - MẠNH - HIỆU NĂNG
- HIỆU LỰC - HIỆU QUẢ**

TỈNH ỦY KHÁNH HÒA
BAN TUYÊN GIÁO VÀ DÂN VẬN

CHUYÊN ĐỀ NĂM 2025

**HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC,
PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH GẮN VỚI ĐỔI MỚI,
SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ
TỈNH KHÁNH HÒA TINH - GỌN - MẠNH - HIỆU NĂNG
- HIỆU LỰC - HIỆU QUẢ**

(Tài liệu sinh hoạt chi bộ, đoàn thể, cơ quan, đơn vị năm 2025)

Khánh Hòa, năm 2025

LỜI NÓI ĐẦU

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã để lại một kho tàng lý luận phong phú về xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, đặc biệt tư tưởng của Người về tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với chấn chỉnh biên chế có ý nghĩa quan trọng, nhất là khi toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta đang tiến hành cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị.

Thực hiện Kết luận số 01-KL/TW, ngày 18/5/2021 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW, ngày 15/5/2016 của Bộ Chính trị về *đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo*

đức, phong cách Hồ Chí Minh và chỉ đạo của Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Ban Tuyên giáo và Dân vận Tỉnh ủy biên soạn Chuyên đề năm 2025 “Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả”.

Việc học tập, tuyên truyền và triển khai thực hiện Chuyên đề nhằm phát huy cao độ tinh thần trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền các cấp; tập trung lãnh đạo, chỉ đạo với quyết tâm cao nhất để sớm hoàn thành việc tinh gọn tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức của hệ thống chính trị, đáp ứng kỳ vọng của Nhân dân và phù hợp yêu cầu của thời kỳ hội nhập và phát triển; góp phần tăng tốc, bứt phá hoàn thành

các mục tiêu, nhiệm vụ trong nhiệm kỳ 2020 - 2025, chuẩn bị tốt đại hội đảng các cấp nhiệm kỳ 2025 - 2030, tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng. Đặc biệt, là cơ sở quan trọng để hiện thực hóa Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về *xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045*.

Bộ cục Chuyên đề gồm lời nói đầu, nội dung và kết luận. Nội dung Chuyên đề có 02 phần chính:

Phần thứ nhất: Tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng về tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ của hệ thống chính trị.

Phần thứ hai: Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng trong đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy

của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa
tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu
lực - hiệu quả gắn với khát vọng xây
dựng tỉnh trở thành thành phố trực
thuộc Trung ương vào năm 2030.

Chuyên đề được sử dụng trong
sinh hoạt chi bộ, các tổ chức chính
trị - xã hội, cơ quan, đơn vị và tuyên
truyền rộng rãi trong Nhân dân trên
địa bàn tỉnh Khánh Hòa.

Xin trân trọng giới thiệu tài liệu
tới các đồng chí và bạn đọc.

**BAN TUYÊN GIÁO
VÀ DÂN VẬN TỈNH ỦY**

Phần thứ nhất

**TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH
VÀ ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG VỀ TINH GỌN
TỔ CHỨC BỘ MÁY GẮN VỚI CƠ CẤU LẠI
ĐỘI NGŨ CÁN BỘ CỦA HỆ THỐNG
CHÍNH TRỊ**

I. Sự cần thiết phải học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ

Trong thời gian qua, tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về tinh gọn tổ chức bộ máy, biên chế đội ngũ cán bộ là định hướng, cơ sở phương pháp luận để Đảng ta từng bước củng cố, kiện toàn, nâng cao chất lượng tổ chức bộ máy. Điều này càng có ý nghĩa to lớn khi cả hệ thống chính trị đang tiến hành cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị.

Kế thừa tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, vấn đề tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị là nhiệm vụ được Đảng và Nhà nước ta thường xuyên quan tâm, chú trọng. Qua từng nhiệm kỳ, Đảng ta đã ban

hành nhiều nghị quyết, kết luận, chỉ thị... để lãnh đạo thực hiện chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị. Đặc biệt, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII ban hành Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 *một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.*

Qua 07 năm thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, đất nước ta đã đạt được một số kết quả quan trọng, bước đầu tạo chuyển biến tích cực trong đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy, nâng cao hiệu quả hoạt động của các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong hệ thống chính trị. Tuy nhiên, hiện nay, 70% ngân sách dành chi cho bộ máy, trong khi đó công tác sắp xếp, kiện

toàn tổ chức bộ máy hành chính Nhà nước tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, giảm đầu mối, giảm cấp trung gian còn bất cập, một bộ phận còn công kênh, chồng lán giữa lập pháp và hành pháp, chưa thực sự đáp ứng yêu cầu nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý. Một số bộ, ngành còn ôm đồm nhiệm vụ của địa phương, dẫn đến tồn tại cơ chế xin - cho, dễ nảy sinh tiêu cực, tham nhũng. Công tác tinh giản biên chế gắn với vị trí việc làm, nâng cao chất lượng và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức còn thiếu triệt để. Đây là một trong những nguyên nhân dẫn đến cản trở phát triển, tăng thủ tục hành chính, lãng phí thời gian công sức của doanh nghiệp, công dân, làm lỡ thời cơ phát triển của đất nước.

Những bất cập, hạn chế trong tổ chức và hoạt động của Đảng, của bộ máy nhà nước và các tổ chức chính trị - xã hội, nếu chậm được khắc phục sẽ ảnh hưởng tiêu cực đến tiến trình vươn mình của dân tộc trong kỷ nguyên mới. Vấn đề đang đặt ra có tính cấp thiết vẫn là tiếp tục cải cách mô hình tổ chức tổng thể của cả hệ thống chính trị một cách quyết liệt với mức độ, quy mô của một cuộc cách mạng về tổ chức bộ máy, với quyết tâm chính trị cao hơn nữa, các giải pháp mạnh mẽ hơn nữa, để mỗi tổ chức thành viên của hệ thống chính trị thật sự rõ về chức năng, nhiệm vụ, trách nhiệm và thẩm quyền; tinh gọn về tổ chức bộ máy, hiệu quả, hiệu lực về hoạt động để đáp ứng tốt yêu cầu lãnh đạo, dẫn

dắt và tổ chức công cuộc vươn mình của dân tộc trong kỷ nguyên phát triển mới.

Ngày 25/11/2024, tại Thủ đô Hà Nội, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII đã tổ chức Hội nghị bất thường, cho ý kiến một số nội dung, trong đó có nội dung về tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW. Ban Chấp hành Trung ương Đảng xác định đây là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, **là cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị**, cần thống nhất rất cao về nhận thức và hành động trong toàn Đảng và toàn hệ thống chính trị. Giao Bộ Chính trị, Ban Chỉ đạo Trung ương về tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW: Quyết định sắp xếp theo thẩm quyền đối với những cơ quan, tổ chức đã có phương

án sắp xếp, chuẩn bị kỹ lưỡng; chỉ đạo xây dựng Báo cáo tổng kết; đề xuất nhiệm vụ, giải pháp đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, trình Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII. Phát biểu khai mạc Hội nghị, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định: *“Việc tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị là đòi hỏi rất cấp thiết của tình hình thực tiễn. Thời gian không chờ đợi”*.

Cách mạng theo nghĩa thông thường được hiểu là cuộc biến đổi dẫn đến sự thay đổi lớn, theo chiều hướng tiến bộ, tích cực trong một lĩnh vực cụ thể. Theo Chủ tịch Hồ Chí Minh: *“Cách mệnh là phá cái cũ đổi ra cái mới, phá cái xấu đổi*

cái tốt”¹. “Cuộc cách mạng”, đồng nghĩa với một sự thay đổi lớn. Đất nước bước vào kỷ nguyên mới, cần phải có một bộ máy điều hành được đổi mới từ diện mạo đến phong cách lãnh đạo và tinh thần làm việc của mỗi cá nhân. Hiện tại là thời điểm hội tụ đầy đủ các yếu tố phù hợp để sắp xếp, tinh gọn bộ máy theo tinh thần Nghị quyết số 18-NQ/TW, thực hiện quyết liệt cuộc cách mạng nhằm xây dựng hệ thống chính trị thật sự tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Cuộc cách mạng tinh gọn về tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị không chỉ đơn thuần là một bước cải cách hành chính mang tính kỹ thuật mà còn thể hiện quyết tâm chính trị sâu

¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2011, t.2, tr.284.

sắc, phản ánh trí tuệ và tầm nhìn chiến lược của Đảng về lãnh đạo đất nước. Đây là yếu tố quan trọng nhằm nâng cao hiệu suất, tiết kiệm nguồn lực; bảo đảm sự minh bạch, liêm chính, hướng đến xây dựng hệ thống chính trị Việt Nam phát triển bền vững, phục vụ tốt nhất lợi ích của đất nước và Nhân dân. Bên cạnh đó, tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức còn nhằm nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; thu hút những người có đức, có tài vào hoạt động công vụ trong các cơ quan Đảng, Nhà nước và các tổ chức chính trị - xã hội, đáp ứng yêu cầu công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước và hội nhập quốc tế; góp phần nâng cao năng lực, hiệu quả hoạt động của hệ thống chính trị. Muốn đạt

mục tiêu đó, chúng ta phải tìm trong di sản Chủ tịch Hồ Chí Minh sự khích lệ về tinh thần cũng như sự chỉ dẫn về phương hướng hành động.

Đối với tỉnh Khánh Hòa, trong thời điểm tỉnh đang quyết liệt triển khai các nhiệm vụ, giải pháp để hiện thực hóa Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về *xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045* và các Nghị quyết của Chính phủ, Quốc hội về phát triển tỉnh², nhất là để đạt được mục tiêu “*xây dựng Đảng và hệ thống chính*

² Nghị quyết số 42/NQ-CP, ngày 21/3/2022 của Chính phủ ban hành Chương trình hành động thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TW của Bộ Chính trị; Nghị quyết số 55/2022/QH15, ngày 16/6/2022 của Quốc hội khóa XV về *thí điểm một số cơ chế, chính sách đặc thù phát triển tỉnh Khánh Hòa*.

trị trong sạch, vững mạnh toàn diện” thì tinh gọn bộ máy trong hệ thống chính trị của tỉnh không chỉ là nhiệm vụ trọng tâm mà còn là đột phá chiến lược để tạo nền móng vững chắc, xây dựng Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương, vững bước cùng đất nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc.

II. Tư tưởng Hồ Chí Minh về tinh gọn tổ chức bộ máy, chấn chỉnh biên chế

Chủ tịch Hồ Chí Minh không chỉ là anh hùng giải phóng dân tộc mà còn là nhà kiến tạo vĩ đại. Ngay sau Cách mạng Tháng Tám, Người tuyên bố: *“Công việc phá hoại xong rồi. Nay bước đầu công việc dọn dẹp, sắp*

đặt, giữ gìn, kiến thiết”³ và việc đầu tiên phải kiến thiết là xây dựng một Nhà nước của dân, do dân, vì dân, một nền hành chính phục vụ Nhân dân. Điều cần nói là, ngay từ khi bắt tay vào việc tạo dựng chính thể mới, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã hướng tới mô hình chính quyền tinh gọn, hiệu quả và việc chấn chỉnh biên chế đã được Người sớm đặt ra.

1. Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định tinh gọn về tổ chức là tiền đề rất cần thiết của một Nhà nước hiệu lực, hiệu quả

Ngay trong những ngày đầu độc lập, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã quan tâm đổi mới tổ chức bộ máy của chính quyền cách mạng. Người lưu

³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.19.

ý: “Một khuyết điểm lớn, chung cho phần đông các Ủy ban nhân dân là bệnh lộn xộn, thiếu tổ chức... Trong một Ủy ban, nhiều khi có người rất rồi rã, cả ngày chỉ chạy ra chạy vào cho có chuyện, có người lại bù đầu rồi óc vì một mình phải kiêm đến mấy việc: nàø ngoại giao, nàø tư pháp, nàø tài chính. Chia công việc không khéo thành ra tư biện: nhiều việc quá thì sao làm được đến nơi đến chốn, vì thì giờ và sức lực người ta chỉ có chừng”⁴. Đồng thời, Người cũng đã đưa ra những chỉ dẫn về phương pháp khi đổi mới, sắp xếp, chấn chỉnh bộ máy: “Chấn chỉnh bộ máy chính quyền từ dưới lên trên, bắt đầu từ xã; dưới làm lên trên, trên

⁴ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.42.

làm xuống dưới, tự nhiên mọi việc sẽ thành... Muốn làm được những việc trên, trước hết phải chỉnh đốn nội bộ Đảng. Phải nêu ra những việc chính, nắm lấy đó mà làm”⁵.

Với quan điểm bộ máy nhà nước là công cụ hữu hiệu để phục vụ Nhân dân chứ không phải là gánh nặng cho Nhân dân, ngoài đặc tính cách mạng, nhân văn và pháp lý, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt chú trọng đến tính hiệu quả, tinh gọn. Tiêu chí của một bộ máy hành chính tinh gọn, hiệu quả, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh, trước hết đó phải là bộ máy *ít bộ - ngành, ít tầng nấc trung gian, ít cán bộ* nhưng vẫn thực hiện tốt chức năng quản lý nhà nước trên mọi lĩnh vực của đời

⁵ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.6, tr.15.

sống xã hội. Chính phủ do Chủ tịch Hồ Chí Minh đứng đầu luôn hết sức gọn nhẹ. Ủy ban giải phóng dân tộc để lãnh đạo Cách mạng Tháng Tám chỉ gồm 15 thành viên; Chính phủ cách mạng lâm thời sau Cách mạng Tháng Tám vẫn gồm 15 thành viên với 13 bộ; Chính phủ liên hiệp kháng chiến năm 1946 chỉ gồm 12 thành viên và 10 bộ. Tháng 12/1945, trả lời câu hỏi của các phóng viên, vì sao công việc bộn bề mà chính phủ liên hiệp chỉ có 10 bộ, Chủ tịch Hồ Chí Minh trả lời: “*Vì nước mình nhỏ nên không cần nhiều bộ*”⁶.

Song song với việc thiết lập bộ máy hành chính Trung ương, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng chỉ đạo xây

⁶ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.146.

dựng ủy ban nhân dân các cấp theo phương châm gọn nhẹ về tổ chức, rõ ràng về chức năng, nhiệm vụ. Người nói rõ: “*Ủy ban nhân dân (làng, huyện, tỉnh, thành phố) là hình thức Chính phủ trong các địa phương... ủy ban có từ 5 đến 7 người*”⁷. Luôn đề cao nguyên tắc tinh gọn, Ban thanh tra đặc biệt - tiền thân của Ban Thanh tra Chính phủ hiện nay do Chủ tịch Hồ Chí Minh thành lập vào tháng 11/1945 cũng chỉ gồm 2 người; bộ phận giúp việc trực tiếp của Người trong kháng chiến chống Pháp chỉ có 8 người và sau năm 1954 cũng chỉ có hơn 10 người.

Chủ tịch Hồ Chí Minh đã nhiều lần đề cập đến yêu cầu tinh gọn về tổ

⁷ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.12.

chức của bộ máy. Trong thư gửi Hội nghị kháng chiến hành chính toàn quốc (tháng 02/1950), Người yêu cầu Hội nghị thảo luận những vấn đề căn cốt, thúc bách của tổ chức, để các tổ chức thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị: *“Thảo luận kỹ lưỡng những vấn đề rất quan trọng như: Chính đôn và kiện toàn bộ máy chính quyền; sửa đổi và thống nhất cách làm việc; thiết thực thực hiện quân dân chính nhất trí; giải quyết vấn đề cán bộ”*⁸. Ngày 10/9/1950, Người có bài viết “Chính đôn Đoàn thể và chính quyền” với bút danh X.Y.Z, có đoạn: *Chính quyền và đoàn thể (Đảng) cũng cần thường xuyên rửa các bộ máy của mình, để tẩy trừ những phần tử bất chính, đầu*

⁸ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.6, tr.323.

cơ và chỉnh đốn lại cách làm việc cho gọn gàng, mau chóng.

Đề bộ máy vận hành hoạt động hiệu quả, không chồng lấn về nhiệm vụ, theo Chủ tịch Hồ Chí Minh mấu chốt là xác định rõ chức năng, nhiệm vụ của từng tổ chức, bộ phận, của mỗi cán bộ. Người yêu cầu: *“Tổ chức phải gọn gàng. Nhiệm vụ của mỗi bộ phận, mỗi người phải quy định rõ ràng. Các cấp và cán bộ lãnh đạo phải giúp đỡ và đôn đốc thường xuyên, phải kiểm tra chặt chẽ”*⁹. Nhân mạnh đến tính liên thông, đồng bộ và sự phụ thuộc lẫn nhau, Người ví: *“Một bộ máy là do nhiều thứ máy to nhỏ lắp lại. Các máy ấy đều ăn khớp với nhau, thì bộ máy ấy tốt và*

⁹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.8, tr.132.

sản xuất nhiều. Nếu chỉ một cái máy nhỏ không ăn khớp, thì cũng ảnh hưởng xấu đến toàn cả bộ máy”¹⁰.

Năm 1952, trong “Báo cáo tại Hội nghị Trung ương 3, khóa II”, Chủ tịch Hồ Chí Minh lưu ý: Về chính quyền, chúng ta có tiến bộ nhiều, nhưng vì chúng ta quan niệm chưa đúng tính chất và sự quan trọng của chính quyền nhân dân nên chưa thực sự kiện toàn chính quyền về mặt công tác, tổ chức, cán bộ. Và một trong các giải pháp mà Người đề ra là: *Chỉnh Đảng là việc chính mà chúng ta phải làm ngay. Chỉnh Đảng phải làm từng bước và có trọng tâm: Chỉnh đốn tư tưởng trước rồi mới chỉnh đốn tổ chức. Chỉnh huấn cán bộ rồi mới chỉnh huấn toàn*

¹⁰ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.6, tr.408.

thể đảng viên. Chính đốn cán bộ cao cấp phải do Trung ương trực tiếp lãnh đạo vì đó là mấu chốt của việc chỉnh đốn toàn Đảng¹¹. Chính nhờ đợt chỉnh Đảng, chỉnh cán, chỉnh quân những năm 1952 - 1953 là một trong những nguyên nhân tạo ra sức mạnh của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân ta giành thắng lợi trong cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp.

Phát biểu khai mạc Hội nghị lần thứ bảy Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa II (03/3/1955), Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh đến kiện toàn bộ máy, phương pháp lề lối làm việc để nâng cao hiệu quả công tác “*Tổ chức của Đảng cần phải kiện toàn hơn. Lề lối làm việc cần phải tiến bộ hơn*”.

¹¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.6, tr.408.

Kiến toàn tổ chức bộ máy xét tới cùng là nhằm thực hiện tốt nhiệm vụ chính trị, nâng cao năng suất, hiệu quả công tác, giúp cho bộ máy hoạt động thông suốt, nhịp nhàng.

Năm 1962, trong bài nói chuyện tại Hội nghị truyền đạt Nghị quyết của Bộ Chính trị và Nghị quyết của Hội đồng Chính phủ về kế hoạch Nhà nước năm (11/01/1962), Người chỉ rõ: *“Từ các bộ, ngành và các địa phương, bộ máy đều quá công kênh và ngày càng phình ra. Vì vậy, sinh ra quan liêu, lãng phí. Một nhược điểm nữa là từ các cơ quan Trung ương đến các địa phương chưa thật nhất trí, trên dưới chưa thật thông suốt, đang còn khuynh hướng cục bộ, bản vị...”*¹².

¹² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.13, tr.314, 315.

2. Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm đặt ra yêu cầu phải chấn chỉnh biên chế, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ

Với óc quan sát tinh nhạy, Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm nhận ra các biểu hiện đi ngược lại tiêu chí về bộ máy tinh gọn mà mình đã đặt ra. Tháng 8/1951, khi cuộc kháng chiến chống thực dân Pháp bước vào giai đoạn quyết liệt, để dồn sức cho cuộc kháng chiến, giảm tải sự đóng góp của Nhân dân, Người đưa ra biện pháp cụ thể: “*Thực hành chấn chỉnh biên chế, để bớt sự đóng góp cho dân, và thêm lực lượng vào công việc tăng gia sản xuất*”¹³.

Năm 1952, trong bài nói chuyện tại Hội nghị cung cấp toàn quân lần

¹³ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.7, tr.164.

thứ nhất, Người chính thức đưa ra khái niệm “tinh giản bộ máy” với phương châm “*thà ít mà tốt*”¹⁴. Người chỉ dẫn: “*Nói chung, các cơ quan đều phải tiết kiệm. Riêng cơ quan cung cấp tổ chức còn kênh càng, thừa người, phải sắp xếp cho gọn gàng, hợp lý, mọi người đều có công việc thiết thực, những người thừa phải đưa đi chỗ thiếu, những người ở lại phải thi đua nâng cao năng suất của mình. Thế là tinh giản, tinh là đưa năng suất lên cao, làm cho mau cho tốt, giản là vừa phải, không kênh càng, tránh hình thức*”¹⁵. Người nói rõ việc tinh gọn phải diễn ra trong toàn hệ thống chính trị chứ

¹⁴ Tác phẩm “Thà ít mà tốt” do V.I.Lênin viết tháng 3/1923, công bố lần đầu tiên trên báo “Sự Thật”, số 49, ngày 04/3/1923.

¹⁵ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.7, tr.432.

không chỉ trong các cơ quan hành chính, “*Các cơ quan chính quyền và đoàn thể, các cơ quan kinh tế và các Ủy ban, cần phải nâng cao năng suất, giảm bớt số người (tinh giản)... Vô luận thể nào cũng phải tìm đủ cách để biên chế các cơ quan lại*”¹⁶.

Ngoài đặc tính “ít mà tốt”, tính hiệu quả của bộ máy hành chính còn thể hiện ở khả năng tương tác giữa các bộ phận chức năng sao cho giữa họ vừa có sự phân định nhiệm vụ rõ ràng, vừa có sự phối hợp “ăn ý”. Với tư duy khoa học và lòng tôn trọng mỗi con người, mỗi công việc trong sự nghiệp cách mạng, Chủ tịch Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “*Tất cả mọi người, bất kỳ ở một chức vụ nào, cao hay thấp, to*

¹⁶ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.7, tr.367.

*hay nhỏ, tất cả mọi người làm thành một bộ máy. Thiếu một người nào hay có một người không làm tròn nhiệm vụ là hỏng cả*¹⁷. Tinh gọn tức là không có ai thừa ra trong bộ máy đó, *đồng bộ* tức là hoạt động của một người, một bộ phận sẽ tác động đến sự vận hành của cả một bộ máy, *hiệu quả* tức là ít người mà làm được nhiều việc - đó là quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về bộ máy hành chính tinh gọn, hiệu quả.

Vấn đề giảm biên chế đã được Chủ tịch Hồ Chí Minh đặt ra một cách quyết liệt với mục tiêu không chỉ “cắt bỏ cơ học” lao động dôi dư mà còn là nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ. Người nhìn nhận tác dụng của công tác *giảm biên không chỉ ở góc độ kinh tế mà còn*

¹⁷ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.8, tr.219.

ở góc độ văn hóa và đạo đức khi nó buộc cán bộ phải hoàn thiện mình về mọi mặt, phải nâng mình ngang tầm nhiệm vụ để đáp ứng yêu cầu của tổ chức, mong muốn của Nhân dân.

Theo Người: “*Kiến toàn tổ chức và lề lối làm việc; nâng cao tính tổ chức, tính kỷ luật và đạo đức cách mạng của toàn thể cán bộ và đảng viên*”¹⁸ là hai mặt của một vấn đề đổi mới tổ chức bộ máy và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ. Để xây dựng bộ máy trong sạch, vững mạnh, Chủ tịch Hồ Chí Minh đặc biệt lưu tâm tới vấn đề nâng cao đạo đức cách mạng, xây dựng phong cách, tác phong làm việc khoa học, sát dân, trọng thực tiễn, “nói đi đôi với làm” của đội ngũ cán bộ, qua

¹⁸ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.9, tr.362.

nhiều bài viết, bài nói, như “Đời sống mới”, “Sửa đổi lối làm việc”, “Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân”, “Di chúc”... Theo tư tưởng Hồ Chí Minh, cùng với năng lực chuyên môn, sự liêm khiết về đạo đức cách mạng của cá nhân, tổ chức là yêu cầu quan trọng để xây dựng bộ máy nhà nước trong sạch. Ngày 19/9/1945, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tuyên bố *“Chính phủ nhân dân bao giờ cũng phải đặt quyền lợi dân lên trên hết thảy. Việc gì có lợi cho dân thì làm. Việc gì có hại cho dân thì phải tránh”*¹⁹. Tại Kỳ họp thứ hai của Quốc hội khóa I cuối năm 1946, Chủ tịch Hồ Chí Minh cũng khẳng định: *“Tuy trong quyết nghị không nói đến, không nêu lên hai chữ*

¹⁹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.21.

*liêm khiết, tôi cũng xin tuyên bố trước Quốc hội, trước quốc dân và trước thế giới: Chính phủ sau đây phải là một Chính phủ liêm khiết”*²⁰. Bên cạnh đó, Người yêu cầu phải kết hợp nghiêm trị những trường hợp thoái hóa, biến chất, “*Phải luôn luôn chỉnh đốn tổ chức, loại bỏ những phần tử xấu ra khỏi Đảng. Phải bồi dưỡng, lựa chọn và dùng cán bộ một cách đúng đắn*”²¹.

3. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề ra hệ thống giải pháp hữu hiệu để xây dựng bộ máy hành chính tinh gọn, hiệu quả

Theo phương châm “muốn lúa tốt phải diệt cỏ”, Chủ tịch Hồ Chí Minh luôn tìm cách nâng cao tính tích cực

²⁰ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.4, tr.478.

²¹ Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.8, tr.280.

của nhân tố con người và triệt tiêu những nguyên nhân làm nảy sinh những vấn đề tiêu cực trong công tác cán bộ. Cụ thể là:

Đẩy mạnh công tác giáo dục đạo đức công vụ, nâng cao quyết tâm sửa đổi lối làm việc của đội ngũ cán bộ, công chức: Để có một bộ máy thực sự tinh gọn, hiệu quả, công tác tuyên truyền của Đảng và Nhà nước phải làm cho đội ngũ cán bộ, công chức ý thức sâu sắc về vai trò người đầy tớ và bốn phận phải hoàn thành tốt công việc của mình. Người luôn nhắc nhở cán bộ: “Phải nhớ rằng: Dân đã lấy tiền mồ hôi nước mắt để trả lương cho ta trong những thì giờ đó. Ai lười biếng tức là lừa gạt dân”²². Khi cán

²² Hồ Chí Minh: *Toàn tập*, Sđd, t.5, tr.122.

bộ, công chức có đạo đức cách mạng, có kỷ luật lao động, có phương pháp làm việc tốt thì một người có thể làm công việc của hai người, một ngày có thể hoàn thành công việc của hai ngày, tức là tính hiệu quả sẽ được nâng lên.

Tổ chức bộ máy một cách khoa học, sử dụng nhân lực hiệu quả: Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng sự công kênh của bộ máy công quyền nhiều khi là do cán bộ làm việc luộm thuộm, “thiếu óc tổ chức”. Vì thế, Người yêu cầu phải tổ chức bộ máy khoa học. Đặc biệt, người lãnh đạo phải biết “*dụng nhân như dụng mộc*”, tức là biết loại bỏ cán bộ hư hỏng như người thợ lành nghề biết loại bỏ gỗ mục, biết đặt con người vào đúng sở trường, biết kết hợp các loại cán

bộ để họ hỗ trợ cho nhau. Khi người lãnh đạo biết đặt người lao động vào vị trí “đắc địa” và biết động viên họ tự giác làm việc thì bộ máy dù gọn nhẹ nhưng vẫn hoạt động hiệu quả.

Đây là căn bệnh tư túng, bè phái, địa phương chủ nghĩa của đội ngũ cán bộ có chức, có quyền: Chủ tịch Hồ Chí Minh cho rằng, bộ máy hành chính “phình to” chủ yếu là do một số cán bộ có chức, có quyền đã tìm mọi cách “*đem người tư làm việc công*”. Căn bệnh *địa phương chủ nghĩa* cũng gây khó khăn cho công tác cán bộ vì cán bộ mắc căn bệnh này chỉ chăm chú đến lợi ích của địa phương mình. Tùy hoàn cảnh mà họ muốn giữ lại cán bộ tốt cho địa phương mình hoặc không chịu tình giản biên chế ở đơn vị mình, gây cản

trở cho sự điều tiết cán bộ trong toàn hệ thống. Nếu không đẩy lùi những căn bệnh này trong đội ngũ cán bộ lãnh đạo thì bộ máy hành chính sẽ ngày càng đông mà không mạnh.

Như vậy, khi bộ máy hành chính ở nước ta vẫn trong giai đoạn phải bổ sung và phát triển, khi đội ngũ cán bộ vẫn còn ít về số lượng và khá tốt về đạo đức, Chủ tịch Hồ Chí Minh đã tiên lượng rõ cái thừa khi đang còn thiếu, cái xấu khi đang còn tốt, tìm ra cách thức ngăn chặn những căn bệnh còn trong giai đoạn manh nha... tất cả đã thể hiện tầm nhìn sâu rộng, sự nhạy cảm chính trị, tính quyết đoán trong công tác tổ chức và tâm lòng vì dân, vì nước của Người. Những chỉ dẫn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về tinh giản biên chế,

kiện toàn tổ chức bộ máy là những định hướng, cơ sở phương pháp luận để Đảng ta củng cố, kiện toàn, nâng cao chất lượng tổ chức bộ máy và đội ngũ cán bộ hiện nay.

III. Đường lối của Đảng về tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ của hệ thống chính trị

Trong suốt quá trình lãnh đạo cách mạng, nhất là từ khi giành được chính quyền, Đảng ta luôn quan tâm đến xây dựng, đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; coi đó là nhiệm vụ cơ bản, quan trọng hàng đầu. Nhiệm vụ này được đặt trong tổng thể công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; đổi mới hệ thống chính trị đồng bộ với đổi mới kinh tế,

đáp ứng yêu cầu phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa và hội nhập quốc tế.

Trong quá trình tiến hành, thực hiện nghiêm nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo xây dựng và quản lý tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị, phát huy vai trò quản lý của Nhà nước và quyền làm chủ của Nhân dân. Đồng thời, bảo đảm tính đổi mới, tổng thể, hệ thống, đồng bộ, liên thông; kết hợp hài hòa giữa kế thừa, ổn định với phát triển; giữa đổi mới tổ chức bộ máy với đổi mới phương thức lãnh đạo, tinh giản biên chế và cải cách tiền lương; xử lý hài hòa mối quan hệ giữa Nhà nước, thị trường và xã hội, góp phần giải quyết những vấn đề thực tế đang đặt ra đối với tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị.

Mô hình tổng thể tổ chức bộ máy hệ thống chính trị nước ta từ năm 1945 đến nay cơ bản ổn định gồm 3 khối (Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội). Với cơ chế vận hành Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ, tổ chức bộ máy của từng khối đã có sự điều chỉnh để đáp ứng yêu cầu cách mạng của từng giai đoạn lịch sử. Từ Hội nghị Trung ương 6 (khóa VI), khái niệm “Hệ thống chính trị” được sử dụng thay cho khái niệm “Hệ thống chuyên chính vô sản”. Đây là bước tiến trong nhận thức của Đảng về vai trò, vị trí, tính chất của hệ thống quyền lực trong thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam.

Trong những năm qua, Đảng ta đã ban hành và lãnh đạo, chỉ đạo tổ

chức thực hiện nhiều chủ trương, nghị quyết, kết luận về xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị²³. Trên cơ sở đó, công tác xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị đạt được nhiều kết quả quan trọng. Hệ thống tổ

²³ Như: Nghị quyết Hội nghị Trung ương 8 khóa VII về tiếp tục xây dựng và hoàn thiện Nhà nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam; Nghị quyết Hội nghị Trung ương 7 (khóa VIII) “Một số vấn đề về tổ chức, bộ máy của hệ thống chính trị và tiền lương, trợ cấp xã hội thuộc ngân sách nhà nước”; Nghị quyết Hội nghị Trung ương 5 (khóa IX) về “Đổi mới và nâng cao chất lượng hệ thống chính trị cơ sở xã, phường, thị trấn”; Nghị quyết số 10-NQ/TW, ngày 09/02/2007 của Ban Chấp hành Trung ương khóa X về đổi mới, kiện toàn tổ chức bộ máy các cơ quan đảng, định hướng đổi mới tổ chức bộ máy nhà nước, Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể chính trị - xã hội; Nghị quyết số 17-NQ/TW, ngày 01/8/2007 của Ban Chấp hành Trung ương khóa X về đẩy mạnh cải cách hành chính, nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của bộ máy nhà nước; Nghị quyết số 22-NQ/TW, ngày 02/02/2008 của Ban Chấp hành Trung ương khóa X về nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của tổ chức cơ sở đảng và chất lượng đội ngũ cán bộ, đảng

chức của Đảng, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội được đổi mới; chức năng, nhiệm vụ, mối quan hệ công tác của từng tổ chức được phân định, điều chỉnh hợp lý hơn, từng bước đáp ứng yêu cầu

viên; Nghị quyết số 12-NQ/TW, ngày 16/01/2012 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI về một số vấn đề cấp bách về xây dựng Đảng; Nghị quyết số 11-NQ/TW, ngày 03/6/2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về hoàn thiện thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa; Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XII về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị; Kết luận số 50-KL/TW, ngày 28/02/2023 của Bộ Chính trị về tiếp tục thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW; Kết luận số 64-KL/TW, ngày 28/5/2013 của Ban Chấp hành Trung ương khóa XI một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, hoàn thiện hệ thống chính trị từ Trung ương; Kết luận số 62-KL/TW, ngày 08/12/2009 của Bộ Chính trị về tiếp tục đổi mới nội dung, phương thức hoạt động của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các đoàn thể chính trị - xã hội; Nghị quyết số 39-NQ/TW, ngày 17/4/2015 của Bộ Chính trị về tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; ...

xây dựng, hoàn thiện Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa và phát triển kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa. Hệ thống chính trị cơ bản ổn định, phù hợp với Cương lĩnh và Hiến pháp; bảo đảm vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước, phát huy quyền làm chủ của Nhân dân, góp phần quan trọng vào những thành tựu to lớn, có ý nghĩa lịch sử của công cuộc đổi mới, xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. Tuy nhiên, tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị vẫn còn cồng kềnh, nhiều tầng nấc, nhiều đầu mối; hiệu lực, hiệu quả hoạt động chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ. Chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy, mối quan hệ của một số cơ quan, tổ chức chưa thật rõ, còn chồng chéo, trùng lặp... Việc phân công, phân cấp,

phân quyền giữa các ngành, các cấp và trong từng cơ quan, tổ chức chưa hợp lý, mạnh mẽ và đồng bộ; còn tình trạng bao biện, làm thay hoặc bỏ sót nhiệm vụ. Cơ cấu cán bộ, công chức, viên chức giữa các cấp và trong từng cơ quan chưa hợp lý...

Xuất phát từ tầm quan trọng đặc biệt và đòi hỏi cấp thiết từ thực tiễn phát triển của đất nước, Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII của Đảng đã đề cập đến nhiệm vụ tiếp tục triển khai sắp xếp lại bộ máy các cơ quan trong hệ thống chính trị theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Nghị quyết Đại hội chủ trương sáp nhập một số các cơ quan Đảng, Nhà nước có trùng lặp về chức năng, nhiệm vụ, sáp nhập các cơ quan hành chính theo hướng quản lý đa ngành,

đa lĩnh vực, không chia tách đơn vị hành chính ở các cấp chính quyền địa phương; không tăng thêm các cơ quan trong các bộ, cơ quan ngang bộ nhằm sắp xếp, kiện toàn, tinh giản tổ chức bộ máy trên cơ sở rà soát lại chức năng, nhiệm vụ, cơ chế phối hợp, xác định chính xác cơ cấu cán bộ, công chức, chức danh cho từng loại công chức, từ đó xây dựng và triển khai kế hoạch sắp xếp tổ chức bộ máy tinh gọn sát với thực tiễn đơn vị, địa phương.

Trên tinh thần đó, Hội nghị lần thứ sáu Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII đã ban hành Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 về *một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu*

quả. Nghị quyết đề ra mục tiêu tổng quát: “*Tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả và phù hợp với thể chế kinh tế thị trường định hướng xã hội chủ nghĩa nhằm tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng; nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của Nhà nước và chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các đoàn thể chính trị - xã hội; phát huy quyền làm chủ của Nhân dân. Tinh giản biên chế gắn với cơ cấu lại, nâng cao chất lượng, sử dụng hiệu quả đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; giảm chi thường xuyên và góp phần cải cách chính sách tiền lương*”.

Tiếp nối đường lối đổi mới mạnh mẽ, quyết liệt về tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị qua các nhiệm kỳ,

Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng tiếp tục khẳng định tinh thần đổi mới mạnh mẽ, quyết liệt hơn nữa, hướng tới xây dựng hệ thống chính trị nói chung, bộ máy hành chính nhà nước nói riêng thực sự tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; yêu cầu nâng cao chất lượng toàn diện: *“Xây dựng Đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện, xây dựng Nhà nước tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; gắn với tinh giản biên chế, nâng cao chất lượng và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; xây dựng đội ngũ cán bộ, đảng viên, nhất là đội ngũ cán bộ cấp chiến lược, đủ phẩm chất, năng lực và uy tín, ngang tầm nhiệm vụ, gắn bó mật thiết với Nhân dân là những nhân tố có ý nghĩa quyết định thành công sự nghiệp xây*

dựng, phát triển đất nước và bảo vệ Tổ quốc”²⁴; “*Xây dựng nền hành chính nhà nước phục vụ Nhân dân, dân chủ, pháp quyền, chuyên nghiệp, hiện đại, trong sạch, vững mạnh, công khai, minh bạch. Tiếp tục đổi mới tổ chức và hoạt động của Chính phủ theo hướng tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả*”²⁵. Đồng thời “*Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền, xác định rõ trách nhiệm giữa Chính phủ với các bộ, ngành; giữa Chính phủ, các bộ, ngành với chính quyền địa phương, bảo đảm quản lý nhà nước thống nhất*”²⁶.

²⁴ Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia - Sự thật, Hà Nội, 2021, tập I, tr.111.

²⁵ Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Sđd, tr. 177.

²⁶ Đảng Cộng sản Việt Nam: Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Sđd, tr. 284.

Ngày 05/11/2024, trong bài viết “Tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả”, trên cơ sở đánh giá những kết quả đạt được và hạn chế sau 07 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định: Những tồn tại, hạn chế, sự chậm chạp, thiếu quyết liệt trong thực hiện chủ trương đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị gây ra nhiều hệ lụy nghiêm trọng. Đồng thời chỉ đạo khẩn trương thực hiện cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, với một số công tác trọng tâm, sau đây: (1) Xây dựng và tổ chức thực hiện trong toàn hệ thống chính trị mô hình tổng thể tổ chức bộ máy hệ thống chính trị Việt

Nam đáp ứng những yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới; (2) Tập trung hoàn thiện thể chế theo tinh thần “vừa chạy vừa xếp hàng” để nhanh chóng đưa chủ trương của Đảng đi vào thực tiễn cuộc sống; (3) Gắn tinh gọn tổ chức bộ máy với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực ngang tầm nhiệm vụ, biên chế hợp lý, chuẩn hóa chức danh. Ban hành quy định về khung tiêu chuẩn, tiêu chí bố trí cán bộ ở từng cấp, từ Trung ương tới cơ sở, từng loại hình để chủ động rà soát, xác định có thể bố trí ngay. Đổi mới mạnh mẽ công tác tuyển dụng, đào tạo, đề bạt, bổ nhiệm, luân chuyển, điều động, đánh giá cán bộ theo hướng thực chất, vì việc tìm người, trên cơ sở sản phẩm cụ thể đo đếm được, không có vùng

cấm, không có ngoại lệ trong đánh giá cán bộ. Có cơ chế hữu hiệu sàng lọc, đưa ra khỏi vị trí công tác đối với những người không đủ phẩm chất, năng lực, uy tín và sử dụng đối với người có năng lực nổi trội.

Trong Bài viết, Tổng Bí thư Tô Lâm đã trích dẫn lại lời của V.I Lênin khi nói về cải tiến bộ máy Nhà nước:

“Phải tuân theo quy tắc này: thà ít mà tốt... Tôi biết rằng giữ vững quy tắc ấy và vận dụng được nó vào tình hình thực tế của chúng ta là khó khăn... Tôi biết rằng sẽ phải kháng cự một cách mãnh liệt, sẽ phải tỏ ra kiên trì phi thường... Song tôi vẫn tin chắc rằng chỉ có tiến hành công tác đó, chúng ta mới có thể xây dựng được một nước cộng hòa thật sự xứng danh là nước Cộng hòa xã hội chủ

nghĩa Xô-Viết”²⁷. Đồng thời khẳng định: “Điểm hội tụ chiến lược sau 40 năm đổi mới đất nước đang đem đến cơ hội lịch sử đưa đất nước bước vào kỷ nguyên phát triển, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc; cũng đặt ra yêu cầu cấp bách thực hiện quyết liệt cuộc cách mạng nhằm xây dựng hệ thống chính trị thật sự tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong giai đoạn cách mạng mới”; “Xây dựng tổ chức bộ máy hiệu lực hiệu quả là công việc khó khăn, phức tạp, đòi hỏi sự đoàn kết, thống nhất, dũng cảm, sự hy sinh của từng cán bộ, đảng viên cùng với quyết tâm rất cao của toàn Đảng, cả hệ thống chính trị, trước hết là người

²⁷ V.I. Lênin: Toàn tập, NXB Tiến bộ, Mátxcova, 1979, t.45, tr.445.

đứng đầu cấp ủy, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và đoàn thể các cấp, tất cả vì một nước Việt Nam dân giàu, nước mạnh, công bằng, dân chủ, văn minh, sớm sánh vai với các cường quốc năm châu”. Quan điểm của Tổng Bí thư Tô Lâm về xây dựng hệ thống chính trị “Tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả” đã trở thành kim chỉ nam quan trọng cho việc xây dựng một bộ máy nhà nước tinh gọn, phù hợp với yêu cầu phát triển của thời đại.

Ngày 31/10/2024, tại Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Tổng Bí thư Tô Lâm đã có buổi trao đổi một số nội dung về kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc với các học viên Lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức, kỹ năng đối với

cán bộ quy hoạch Ủy viên Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIV (lớp thứ 3). Tổng Bí thư xác định “*Kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam, đó là kỷ nguyên phát triển, kỷ nguyên giàu mạnh dưới sự lãnh đạo, cầm quyền của Đảng Cộng sản, xây dựng thành công nước Việt Nam xã hội chủ nghĩa, dân giàu, nước mạnh, xã hội dân chủ, công bằng, văn minh, sánh vai với các cường quốc năm châu. Mọi người dân đều có cuộc sống ấm no, hạnh phúc, được hỗ trợ phát triển, làm giàu; đóng góp ngày càng nhiều cho hòa bình, ổn định, phát triển của thế giới, hạnh phúc của nhân loại và văn minh toàn cầu. Đích đến của kỷ nguyên vươn mình là dân giàu, nước mạnh, xã hội xã hội chủ nghĩa, sánh*

vai với các cường quốc năm châu... Thời điểm bắt đầu kỷ nguyên mới là Đại hội XIV của Đảng, từ đây, mọi người dân Việt Nam, hàng trăm triệu người như một, dưới sự lãnh đạo của Đảng, đồng tâm hiệp lực, chung sức đồng lòng, tranh thủ tối đa thời cơ, thuận lợi, đẩy lùi nguy cơ, thách thức, đưa đất nước phát triển toàn diện, mạnh mẽ, bứt phá và cất cánh”.

Đề hiện thực hóa các mục tiêu chiến lược mà Đại hội XIII của Đảng đề ra, hướng tới kỷ niệm 100 năm thành lập Đảng, 100 năm thành lập nước, Tổng Bí thư chỉ rõ 07 định hướng chiến lược, trong đó có định hướng quan trọng là *tinh gọn tổ chức bộ máy hoạt động hiệu lực, hiệu quả*. Chủ trương chiến lược của định hướng này là:

(1) Tiếp tục tập trung xây dựng, tinh gọn bộ máy tổ chức Đảng, Quốc hội, Chính phủ, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội để hoạt động hiệu lực, hiệu quả; tinh gọn bộ máy, tổ chức các cơ quan của Đảng, thực sự là hạt nhân trí tuệ, là “bộ tổng tham mưu” đội tiên phong lãnh đạo cơ quan nhà nước.

(2) Cắt giảm đầu mối trung gian không cần thiết, sắp xếp tổ chức theo hướng đa ngành, đa lĩnh vực. Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền theo hướng “địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm” gắn với tăng cường kiểm tra, giám sát, xác định rõ trách nhiệm giữa Trung ương và địa phương, giữa các cấp chính quyền địa phương, giữa người quản lý và người lao động.

Hoàn thiện cơ chế kiểm tra, giám sát, bảo đảm sự thống nhất trong quản lý nhà nước và phát huy tính chủ động, sáng tạo, nâng cao khả năng tự chủ, tự cường của các địa phương.

(3) Sơ kết đánh giá việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW trong toàn hệ thống chính trị trình Hội nghị Trung ương 11 khóa XIII; làm cơ sở có những quyết sách mới đổi mới mạnh mẽ công tác tổ chức cán bộ theo định hướng đã được Hội nghị Trung ương 10 thống nhất.

Thực hiện chủ trương đó, ngày 16/11/2024, Thủ tướng Chính phủ đã ban hành Quyết định số 1403/QĐ-TTg thành lập Ban Chỉ đạo về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW. Ngày 19/11/2024, Tổng Bí thư Tô Lâm, Trưởng Ban Chỉ đạo Trung ương

về tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW chủ trì phiên họp thứ nhất của Ban Chỉ đạo. Ban Chỉ đạo thống nhất xác định quyết tâm chính trị cao nhất trong triển khai chủ trương của Bộ Chính trị về tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW và sắp xếp, hoàn thiện tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả. Các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị, các cấp, các ngành, trước hết là cán bộ lãnh đạo, người đứng đầu cần gương mẫu, chủ động trong thực hiện nhiệm vụ được giao. Xác định những nội dung công việc ưu tiên và phối hợp nhịp nhàng trong triển khai thực hiện.

Ngày 25/11/2024, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII đã tổ chức Hội nghị bất thường, cho ý kiến một số nội dung quan trọng, trong đó có nội

dung tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, xem đây là nhiệm vụ vô cùng quan trọng, ví như cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, cần thống nhất rất cao về nhận thức và hành động trong toàn hệ thống chính trị. Hội nghị đã ban hành Nghị quyết số 56-NQ/TW, ngày 25/11/2024, xác định quyết tâm chính trị cao nhất trong triển khai tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW và cơ bản thống nhất nội dung gợi ý, định hướng của Bộ Chính trị để các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị trực thuộc Trung ương nghiên cứu, đề xuất sắp xếp, hoàn thiện tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

Ngày 01/12/2024, Bộ Chính trị, Ban Bí thư đã tổ chức Hội nghị toàn

quốc quán triệt, triển khai tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW; tình hình kinh tế - xã hội năm 2024, giải pháp tăng tốc phát triển kinh tế - xã hội năm 2025; tập trung các giải pháp tháo gỡ điểm nghẽn, nút thắt về thể chế. Tại Hội nghị, đồng chí Lê Minh Hưng, Ủy viên Bộ Chính trị, Bí thư Trung ương Đảng, Trưởng Ban Tổ chức Trung ương đã truyền đạt các nội dung trọng tâm trong triển khai tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW; trình bày những phương án cụ thể nhằm sắp xếp, tinh gọn các cơ quan Đảng, Chính phủ, Quốc hội, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và các hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ... theo hướng một cơ quan thực hiện nhiều việc, một việc chỉ giao một cơ quan chủ trì và chịu trách

nhiệm chính, khắc phục triệt để tình trạng chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ, chia cắt về địa bàn, lĩnh vực. Các cơ quan, tổ chức trước đây đã sắp xếp bước đầu cũng phải rà soát đề xuất lại, kiên quyết xóa bỏ các tổ chức trung gian.

Đối với các địa phương, đồng chí Lê Minh Hưng nêu rõ:

“Cấp ủy, Ban thường vụ cấp ủy, cấp tỉnh tập trung lãnh đạo, chỉ đạo chủ động nghiên cứu, đề xuất sáp nhập, giải thể một số ban Đảng, đảng ủy khối, cơ quan, ban chỉ đạo của cấp ủy cấp tỉnh, cấp huyện; cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh, cấp huyện **tương tự như ở Trung ương.**

Cấp tỉnh kết thúc hoạt động của các Đảng đoàn, Ban Cán sự đảng, Đảng ủy Khối cấp tỉnh; lập 02 đảng bộ

trực thuộc cấp ủy cấp tỉnh, trong đó:

+ Đảng bộ Cơ quan Đảng, Mặt trận, đoàn thể, tư pháp tỉnh gồm: Các tổ chức đảng trong các cơ quan của Đảng, HĐND, MTTQ, các tổ chức chính trị - xã hội, viện kiểm sát nhân dân, tòa án nhân dân, các hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ cấp tỉnh; có cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc đặt tại cơ quan cấp ủy cấp tỉnh.

+ Đảng bộ khối chính quyền cấp tỉnh, gồm: Các tổ chức đảng trong các cơ quan chuyên môn, đơn vị sự nghiệp thuộc UBND cấp tỉnh; một số doanh nghiệp Nhà nước (tùy theo quy mô, tính chất quan trọng của Đảng bộ doanh nghiệp). Doanh nghiệp khác chuyển về trực thuộc cấp ủy cấp huyện. Có cơ quan chuyên

trách tham mưu, giúp việc đặt tại cơ quan UBND cấp tỉnh (*trừ Đảng ủy Công an, Quân sự giữ nguyên như hiện nay*).

Đảng ủy chính quyền cấp tỉnh ngoài các chức năng, nhiệm vụ của Đảng bộ trực thuộc cấp ủy cấp tỉnh, còn có chức năng của Ban Cán sự đảng hiện nay; lãnh đạo, chỉ đạo toàn diện đối với hoạt động của UBND cấp tỉnh và các cấp ủy (*chi bộ trực thuộc dự kiến chuyển một số nhiệm vụ công tác đảng vụ của Đảng ủy chính quyền cấp tỉnh (tương đương cấp huyện) về đảng ủy các cơ quan, đơn vị, doanh nghiệp (cấp cơ sở); một số nhiệm vụ sẽ do Ban Đảng cấp ủy cấp tỉnh thực hiện*).

Ban Bí thư quy định chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, mối quan

hệ công tác của 02 đảng ủy trên”.

Phát biểu chỉ đạo Hội nghị, Tổng Bí thư Tô Lâm khẳng định, tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị: *“Là vấn đề rất cấp bách, bắt buộc phải làm, càng làm sớm càng có lợi cho dân, cho nước”*. Đồng chí đề nghị các cấp, các ngành từ Trung ương tới cơ sở *“Phải xác định quyết tâm chính trị cao nhất trong thực hiện chủ trương này. Đây là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, là cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị. Đây không chỉ là vấn đề về quy mô hay số lượng, mà sâu xa hơn là phải tạo sự thay đổi về chất trong hoạt động của hệ thống chính trị. Các đồng chí cán bộ lãnh đạo, người đứng đầu cấp ủy, cơ quan cần gương mẫu, chủ động, quyết liệt*

trong thực hiện nhiệm vụ được giao theo tinh thần “vừa chạy vừa xếp hàng”; “Trung ương không chờ cấp tỉnh, cấp tỉnh không chờ cấp huyện, cấp huyện không chờ cơ sở”; “Trung ương làm gương, địa phương hưởng ứng” ... Việc tinh gọn tổ chức bộ máy đi đôi với tinh giản biên chế, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ đủ phẩm chất, năng lực ngang tầm nhiệm vụ. Tinh giản không có nghĩa là cắt giảm một cách cơ học, mà là loại bỏ những vị trí không cần thiết, giảm những công việc không hiệu quả, từ đó tập trung nguồn lực cho những lĩnh vực then chốt, những con người thực sự xứng đáng và phù hợp. Không để cơ quan nhà nước là “vùng trú ẩn an toàn” cho cán bộ yếu kém. Với yêu cầu cao hơn khi triển khai tổ chức mới, phải

có kế hoạch đào tạo, bồi dưỡng lại cán bộ trước và sau khi sắp xếp lại tổ chức”.

Đồng chí Tổng Bí thư nhấn mạnh:
“Công việc phía trước rất bộn bề, khẩn trương. Thời gian không chờ đợi chúng ta. Đất nước đang đứng trước cánh cửa lịch sử bước vào kỷ nguyên vươn mình. Những công việc chúng ta làm hôm nay, sẽ quyết định tương lai. Chậm trễ là có lỗi với Nhân dân. Tôi đề nghị các đồng chí từ Trung ương đến cơ sở có mặt tại Hội nghị hôm nay phát huy cao độ tinh thần trách nhiệm trước Đảng, Nhà nước và Nhân dân, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo với quyết tâm cao nhất để hoàn thành sớm việc tinh gọn tổ chức, bộ máy hệ thống chính trị; góp phần tăng tốc, bứt phá vượt các mục tiêu, nhiệm vụ của năm

2024, 2025 và cả nhiệm kỳ Đại hội XIII; chuẩn bị thật tốt đại hội đảng các cấp tiến tới Đại hội XIV của Đảng”.

Trên tinh thần quyết tâm, khẩn trương, ngày 05/12/2024, Ban Chỉ đạo Trung ương về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ban hành Công văn số 22-CV/BCĐ v/v triển khai nhiệm vụ tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW chỉ đạo ban thường vụ các tỉnh ủy, thành ủy trực thuộc Trung ương ngay từ tháng 12 phải tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, quyết liệt thực hiện sắp xếp đầu mối bên trong các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong phạm vi lãnh đạo, quản lý để bảo đảm tinh gọn tổ chức bộ máy, phù hợp với tình hình, đặc điểm của cơ quan, đơn vị, địa phương. Sau khi có nghị quyết (kết luận) của Ban Chấp hành Trung

ương, Bộ Chính trị, các quy định của Bộ Chính trị, Ban Bí thư thì tiến hành: Thực hiện sáp nhập, giải thể một số ban, cơ quan của cấp ủy cấp tỉnh, cấp huyện theo các quy định của Đảng; tiếp tục rà soát bổ sung, sửa đổi các quy định về chức năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy; sắp xếp, bố trí, điều chuyển nhân sự... bảo đảm các điều kiện tiến hành đại hội đảng bộ các cấp; ban hành quyết định kết thúc hoạt động của các đảng đoàn, ban cán sự đảng cấp tỉnh, các đảng bộ khối cấp tỉnh; thành lập các đảng bộ sau khi có chủ trương của Trung ương; chỉ định ban chấp hành, ban thường vụ, bí thư, phó bí thư các đảng ủy: Đảng ủy cơ quan Đảng, đoàn thể, HĐND, tư pháp và Đảng ủy chính quyền cấp tỉnh nhiệm kỳ 2020 - 2025; ban hành các quyết định về chức

năng, nhiệm vụ, tổ chức bộ máy, mối quan hệ công tác và quy chế làm việc của đảng ủy cơ quan Đảng, đoàn thể, HĐND, tư pháp cấp tỉnh và đảng ủy chính quyền cấp tỉnh sau khi Ban Bí thư ban hành quy định;...

Ngày 06/12/2024, Ban Chỉ đạo Chính phủ về tổng kết việc thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW ban hành Kế hoạch số 141/KH-BCĐTKNQ18 *về định hướng sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của Chính phủ*. Theo định hướng của Ban Chỉ đạo Trung ương, tổ chức bộ máy Chính phủ khóa XV và khóa XVI có 13 Bộ, 04 cơ quan ngang Bộ (giảm 05 Bộ); có 04 cơ quan thuộc Chính phủ (giảm 04 cơ quan thuộc Chính phủ). Về tổ chức bên trong, tiếp tục thực hiện sắp xếp, tinh gọn đầu mối, giảm mạnh các

tổng cục, cục, vụ, đơn vị sự nghiệp công lập thuộc Bộ, cục, vụ, đơn vị sự nghiệp công lập thuộc tổng cục. Cũng trong ngày 06/12/2024, Bộ Nội vụ ban hành Công văn số 7968/BNV-CCVC *v/v định hướng xây dựng phương án bố trí, sắp xếp CBCCVC và người làm việc theo chế độ hợp đồng lao động khi thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy hành chính*. Trong đó, nêu rõ các nguyên tắc và định hướng sắp xếp đối với cán bộ, công chức, viên chức, bảo đảm bám sát chủ trương, định hướng của Ban Chỉ đạo Trung ương và Ban Chỉ đạo của Chính phủ về tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW; xây dựng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức có số lượng, cơ cấu hợp lý, phẩm chất, năng lực đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong thời kỳ mới.

Ngày 18/12/2024, Ban Chỉ đạo về tổng kết thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW của Chính phủ đã ban hành Công văn số 24/CV-BCĐTKNQ18 *v/v định hướng, gợi ý một số nội dung về sắp xếp tổ chức các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp tỉnh, cấp huyện*. Chỉ đạo các cấp ủy, tổ chức đảng lãnh đạo, chỉ đạo cơ quan, đơn vị xây dựng Đề án sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy theo đúng tinh thần chỉ đạo của Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Chỉ đạo Trung ương và định hướng, gợi ý của Ban Chỉ đạo của Chính phủ; chuẩn bị kỹ lưỡng phương án nhân sự, chế độ chính sách, trụ sở, tài chính, tài sản, trang thiết bị, con dấu và các điều kiện bảo đảm khác để thực hiện được ngay sau khi Trung ương, Quốc hội thông qua. Đồng thời chỉ

đạo các địa phương căn cứ tình hình thực tiễn, đặc điểm của cơ quan, đơn vị, địa phương chủ động nghiên cứu triển khai thực hiện việc sắp xếp theo thẩm quyền. Ngày 31/12/2024, Chính phủ ban hành 03 Nghị định quan trọng về chế độ chính sách với cán bộ thôi việc và chế độ với cán bộ, công chức ảnh hưởng do tinh gọn bộ máy²⁸.

Có thể khẳng định, chủ trương tinh gọn tổ chức bộ máy là đúng đắn

²⁸ Nghị định số 177/2024/NĐ-CP quy định chế độ, chính sách đối với các trường hợp không tái cử, tái bổ nhiệm và cán bộ thôi việc, nghỉ hưu theo nguyện vọng; Nghị định số 178/2024/NĐ-CP về chế độ, chính sách đối với cán bộ, công chức, viên chức, người lao động và lực lượng vũ trang trong thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị; Nghị định số 179/2024/NĐ-CP quy định chính sách thu hút, trọng dụng người có tài năng làm việc trong cơ quan, tổ chức, đơn vị của Đảng Cộng sản Việt Nam, Nhà nước, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức chính trị - xã hội.

và rất cần thiết trong giai đoạn hiện nay, thể hiện quyết tâm lớn của cả hệ thống chính trị nhằm xây dựng một bộ máy thực sự tinh, gọn, mạnh, hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả để đủ năng lực lãnh đạo, điều hành đất nước vững bước tiến vào kỷ nguyên mới - kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam. Điều này đòi hỏi sự vào cuộc quyết liệt của cả hệ thống chính trị, nhất là tổ chức các cơ quan của Đảng cần đặc biệt kiên trì, nỗ lực vượt bậc, khẩn trương, quyết liệt thực hiện thành công, hiệu quả cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy đã đặt ra.

Phần thứ hai

**VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH
VÀ ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG
TRONG ĐỔI MỚI, SẮP XẾP TỔ CHỨC
BỘ MÁY CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ
TỈNH KHÁNH HÒA TINH - GỌN - MẠNH
- HIỆU NĂNG - HIỆU LỰC - HIỆU QUẢ
GẮN VỚI KHÁT VỌNG XÂY DỰNG TỈNH
TRỞ THÀNH THÀNH PHỐ TRỰC THUỘC
TRUNG ƯƠNG VÀO NĂM 2030**

I. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng trong đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả

1. Quan điểm đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu đội ngũ cán bộ của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa

Những năm qua, Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa luôn chú trọng công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị, đặc biệt quan tâm thực hiện tốt chủ trương sắp xếp, kiện toàn hệ thống chính trị gắn với việc tinh giản biên chế góp phần nâng cao năng lực lãnh đạo, sức chiến đấu của Đảng bộ, củng cố niềm tin trong cán bộ, đảng viên

và các tầng lớp nhân dân, phát huy truyền thống yêu nước, tinh thần đoàn kết, năng động, sáng tạo, ý chí tự lực, tự cường, khát vọng phát triển, đóng góp tích cực vào những thành tựu to lớn của tỉnh. Đây là cơ sở, nền tảng để kinh tế của tỉnh phát triển, có tốc độ tăng trưởng cao; đời sống vật chất và tinh thần của Nhân dân ngày càng được nâng lên.

Thực hiện chủ trương, đường lối của Đảng về công tác đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy, Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh lần thứ XVIII, nhiệm kỳ 2020 - 2025 đã đề ra phương hướng, mục tiêu: *“Xây dựng Đảng bộ và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh; tổ chức bộ máy tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng chống tham*

những, quan liêu, tiêu cực, lãng phí; phát huy sức mạnh toàn dân, củng cố lòng tin và sự đồng thuận của Nhân dân”²⁹.

Đại hội cũng thống nhất đề ra các nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đối với công tác tổ chức cán bộ; xây dựng, củng cố tổ chức đảng và nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên, đó là: *Tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị thực sự tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả theo tinh thần Nghị quyết Trung ương 6 (khóa XII); đẩy mạnh thực hiện tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức sát với tình hình thực tiễn*

²⁹ Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XVIII, nhiệm kỳ 2020 - 2025, 2020, tr. 95.

của tỉnh; đấu tranh ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ; kiên trì, kiên quyết thực hiện Nghị quyết Trung ương 4 (khóa XI, khóa XII) gắn với thực hiện Chỉ thị số 05-CT/TW của Bộ Chính trị³⁰.

Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã đề ra mục tiêu đến năm 2030 và 2045 là “*tổ chức đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện*”. Để thực hiện mục tiêu đó, Nghị quyết đề ra nhiệm vụ

³⁰ Văn kiện Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XVIII, Sđd, tr. 132.

“Tập trung xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị”, trong đó nêu rõ:

“Xây dựng Đảng bộ tỉnh đoàn kết, trong sạch, vững mạnh cả về chính trị, tư tưởng, đạo đức, tổ chức và cán bộ; trọng tâm là ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa”, gắn với đẩy mạnh thực hiện học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh, các nghị quyết, kết luận của Trung ương về xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị.

Xây dựng hệ thống chính trị tinh gọn, chính quyền cơ sở vững mạnh, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp có đủ

phẩm chất, năng lực và uy tín; siết chặt kỷ cương, kỷ luật, đồng thời khuyến khích bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, năng động, sáng tạo vì sự phát triển chung của tỉnh. Nâng cao hiệu lực, hiệu quả chỉ đạo, điều hành của chính quyền các cấp; tăng cường quản lý nhà nước trên các lĩnh vực. Đổi mới mạnh mẽ, tạo chuyển biến rõ nét về chất lượng, hiệu quả công tác dân vận, hoạt động của Mặt trận Tổ quốc và các đoàn thể đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới.”

Trên tinh thần đó, Chương trình hành động số 30-CTr/TU, ngày 23/02/2022 của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh thực hiện Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển

tỉnh Khánh Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã đề ra một số nhiệm vụ, giải pháp chủ yếu đối với công tác xây dựng Đảng và hệ thống chính trị, trong đó yêu cầu: “Tạo chuyển biến rõ rệt về xây dựng Đảng, chú trọng đổi mới phương thức lãnh đạo của tổ chức cơ sở đảng, nâng cao chất lượng đội ngũ đảng viên. Tiếp tục kiện toàn, củng cố, sắp xếp tổ chức bộ máy hệ thống chính trị ở cơ sở đồng bộ, thống nhất, bảo đảm sự lãnh đạo toàn diện của Đảng. Nâng cao chất lượng công tác cán bộ, xây dựng đội ngũ cán bộ các cấp đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ chính trị trong giai đoạn mới. Xây dựng cơ chế phát hiện, tuyển chọn, đào tạo, bồi dưỡng, thu hút, trọng dụng và đãi ngộ xứng đáng người có đức,

có tài. Khuyến khích bảo vệ cán bộ dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, năng động, sáng tạo vì sự phát triển chung của tỉnh... ”.

2. Kết quả vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng trong đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả

2.1. Kết quả triển khai thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XII

2.1.1. Về thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp chung

Bám sát các chủ trương, nghị quyết và quan điểm chỉ đạo của Trung ương, Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh

ủy và các cấp ủy, tổ chức đảng, chính quyền địa phương đã lãnh đạo, chỉ đạo, tổ chức thực hiện Nghị quyết đúng nguyên tắc; lãnh đạo tập trung, thống nhất, đề cao trách nhiệm của tập thể và cá nhân, nhất là người đứng đầu; tăng cường vai trò lãnh đạo của các cấp ủy, tổ chức đảng, đồng thời nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý của chính quyền, cơ quan quản lý nhà nước và chất lượng hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, tổ chức chính trị - xã hội các cấp. Tổ chức thực hiện có trọng tâm, trọng điểm, có lộ trình; gắn việc thực hiện đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy với tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; gắn đổi mới tổ chức bộ máy với đổi mới phương thức lãnh đạo. Đây mạnh công tác tuyên truyền, giáo dục

chính trị tư tưởng, tạo sự thống nhất trong Đảng và sự đồng thuận trong xã hội trong thực hiện sắp xếp, đổi mới tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế của hệ thống chính trị.

Tỉnh ủy đã ban hành Quy chế làm việc của Ban Chấp hành Đảng bộ tỉnh nhiệm kỳ 2020 - 2025 và thường xuyên rà soát, sửa đổi, bổ sung; quyết định ban hành Quy chế làm việc của Đảng đoàn HĐND tỉnh, Ban Cán sự đảng UBND tỉnh và chỉ đạo thường xuyên rà soát, sửa đổi, bổ sung đáp ứng yêu cầu tăng cường vai trò lãnh đạo của Tỉnh ủy đối với Đảng đoàn HĐND và Ban Cán sự đảng UBND tỉnh trên các lĩnh vực đúng nguyên tắc, thẩm quyền.

Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã ban hành mới, sửa đổi, bổ sung

đồng bộ văn bản, đề án, quy định³¹ để lãnh đạo, chỉ đạo thực hiện, từ công tác sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy, tổ chức cán bộ, phân cấp quản lý cán bộ đến công tác quy hoạch, đào tạo, kiểm điểm, đánh giá xếp loại cán bộ, quy định về tiêu chuẩn chức danh cán

³¹ Kế hoạch số 81-KH/TU, ngày 09/4/2018 của Tỉnh ủy về thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW; Kế hoạch số 112-KH/TU, ngày 23/7/2015 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; Đề án sắp xếp lại tổ chức bộ máy, đổi mới cơ chế hoạt động, chuyển giao nhiệm vụ và biên chế của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ cấp tỉnh; Đề án Văn phòng Tỉnh ủy phục vụ chung Tỉnh ủy và các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy; Quy định số 753-QĐ/TU, ngày 08/02/2023 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về phân cấp quản lý cán bộ và bổ nhiệm, giới thiệu cán bộ ứng cử; Quy định số 1077-QĐ/TU, ngày 17/01/2024 của Ban Thường vụ Tỉnh ủy về công tác quy hoạch cán bộ; Quy định số 21-QĐ/TU, ngày 17/7/2020 về tiêu chuẩn chức danh cán bộ, công chức, viên chức lãnh đạo, quản lý thuộc diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy quản lý; ...

bộ, công chức, viên chức lãnh đạo, quản lý. Đã chỉ đạo rà soát, bổ sung, hoàn thiện, ban hành mới các quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, cơ cấu tổ chức bộ máy, mối quan hệ công tác của các cơ quan, đơn vị để phù hợp với tình hình thực tế, khắc phục tình trạng trùng lặp, chồng chéo chức năng, nhiệm vụ để nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động theo phương châm một cơ quan thực hiện nhiều nhiệm vụ, nhưng một nhiệm vụ chỉ có một cơ quan chủ trì, chịu trách nhiệm chính.

Thực hiện đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy các cơ quan, đơn vị, địa phương tinh gọn, giảm đầu mối bên trong gắn với tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức ở từng cơ quan, đơn vị; ban

hành các quyết định về phân bổ biên chế khối Đảng, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh, các huyện ủy, thị ủy, thành ủy; thực hiện thí điểm một số mô hình mới, mô hình chức danh đồng thời và tiếp tục duy trì một số mô hình thí điểm đạt hiệu quả, phù hợp thực tiễn, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong giai đoạn mới.

2.1.2. Về thực hiện các nhiệm vụ, giải pháp cụ thể

*** Đối với hệ thống tổ chức của Đảng:**

- Về sắp xếp tinh gọn tổ chức bộ máy; rà soát, sửa đổi, bổ sung, hoàn thiện chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy, mối quan hệ công tác của các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc của cấp ủy cấp tỉnh, cấp huyện

Đối với cấp tỉnh: Sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy bên trong, giảm số đơn vị trực thuộc của các cơ quan tham mưu, giúp việc, đơn vị sự nghiệp trực thuộc Tỉnh ủy. Qua sắp xếp, đến nay đã giảm 10 đơn vị cấp phòng, 10 phó trưởng phòng, 11 biên chế (5,7%) so với tại thời điểm 30/6/2017; số lượng cấp phó các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy hiện nay là 17, ít hơn 01 người so với quy định của Trung ương.

Đối với cấp huyện: Sau khi sắp xếp, cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức cơ quan khối đảng cấp huyện, giảm 32 biên chế (12,45%). 100% đảng bộ, chi bộ cơ sở đã xây dựng, rà soát, sửa đổi, bổ sung quy chế làm việc của cấp ủy, phân công rõ nhiệm vụ, quyền hạn của cấp ủy viên, ủy

viên ban thường vụ, bí thư đảng ủy và mối quan hệ công tác với các cơ quan, đơn vị liên quan.

Đảng ủy Khối các cơ quan tỉnh đã chỉ đạo sắp xếp, củng cố, kiện toàn các chi bộ, đảng bộ cơ sở trực thuộc phù hợp với việc sắp xếp các cơ quan, đơn vị theo hướng tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; phối hợp với ban thường vụ cấp ủy cấp huyện chuyển các tổ chức đảng ở các kho bạc nhà nước cấp huyện về trực thuộc Đảng bộ Kho bạc Nhà nước tỉnh theo yêu cầu của Ban Tổ chức Trung ương.

Đảng bộ Khối doanh nghiệp tỉnh đã chỉ đạo các cấp ủy cơ sở thực hiện rà soát, sửa đổi, bổ sung quy chế làm việc của cấp ủy phù hợp thực tiễn, xây dựng tổ chức cơ sở đảng trong sạch, vững mạnh gắn với xây dựng doanh

nghiệp và đoàn thể trong doanh nghiệp vững mạnh. Đến ngày 22/3/2023, Tỉnh ủy đã hoàn thành chuyển giao 08 tổ chức đảng từ Đảng bộ Khối Doanh nghiệp tỉnh về Đảng bộ Khối Doanh nghiệp Trung ương theo Quy định số 60-QĐ/TW, ngày 08/3/2022 của Ban Bí thư về tổ chức đảng trong các tập đoàn, tổng công ty, ngân hàng thương mại nhà nước và Công văn số 4718-CV/BTCTW, ngày 16/02/2023 của Ban Tổ chức Trung ương.

- Về triển khai thí điểm mô hình tổ chức mới và mô hình chức danh đồng thời

Đã xây dựng Đề án và tổ chức thực hiện Văn phòng Tỉnh ủy phục vụ chung của Tỉnh ủy và các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy từ tháng 01/2019; sắp xếp lại tổ chức bộ máy,

đổi mới cơ chế hoạt động, chuyển giao nhiệm vụ và biên chế của Ban Bảo vệ, chăm sóc sức khỏe cán bộ cấp tỉnh về Ban Tổ chức Tỉnh ủy và Bệnh viện Đa khoa tỉnh quản lý từ ngày 31/7/2018. Thực hiện thí điểm chức danh Trưởng ban Dân vận Tỉnh ủy đồng thời là Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam tỉnh; 8/8 huyện, thị xã, thành phố thực hiện thí điểm trưởng ban dân vận cấp ủy đồng thời là chủ tịch Ủy ban MTTQ cấp huyện; trưởng ban tuyên giáo cấp ủy đồng thời là giám đốc trung tâm chính trị cấp huyện. Đến năm 2022 và 2023, thực hiện các kết luận của Bộ Chính trị, Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy quyết định dừng thực hiện mô hình Trưởng Ban Dân vận đồng thời là Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp tỉnh, cấp huyện; dừng thực hiện mô hình Văn

phòng Tỉnh ủy phục vụ chung và ban hành quy định về chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, tổ chức bộ máy của các cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy theo Quy định số 137-QĐ/TW, ngày 01/12/2023 của Ban Bí thư.

Đã triển khai thực hiện và tiếp tục duy trì 10 mô hình tổ chức đảng đặc thù để thực hiện nhiệm vụ xây dựng lực lượng nòng cốt, phát triển đảng viên trong các doanh nghiệp, khu công nghiệp, cụm công nghiệp chưa có tổ chức đảng.

Tiếp tục thực hiện chủ trương bí thư cấp ủy cấp huyện, cấp xã đồng thời là chủ tịch HĐND cấp huyện, cấp xã; bí thư cấp ủy cấp xã đồng thời là chủ tịch UBND cấp xã ở những nơi đủ điều kiện. Hiện nay, có 3/8 đơn vị cấp huyện thực hiện chủ trương bí thư cấp ủy đồng

thời là chủ tịch HĐND huyện; 69/129 bí thư cấp ủy xã đồng thời là chủ tịch HĐND cấp xã; 18/129 bí thư cấp ủy xã đồng thời là chủ tịch UBND xã.

- Về xây dựng tổ chức đảng và phát triển đảng viên trong các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp ngoài nhà nước

Thực hiện các chỉ thị, nghị quyết, kết luận của Trung ương, Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã kịp thời cụ thể hóa, ban hành các chỉ thị, đề án, kết luận³² để lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức thực hiện công tác xây dựng tổ chức đảng, đoàn

³² Chỉ thị số 23-CT/TU, ngày 28/4/2010 về phát triển đảng viên, đoàn viên và tổ chức đảng, đoàn thể trong các doanh nghiệp tư nhân; Đề án số 01-ĐA/TU, ngày 07/3/2016 về phát triển đảng, đoàn thể trong các đơn vị kinh tế tư nhân, giai đoạn 2016 - 2020; Công văn số 2750-CV/TU, ngày 28/5/2019 về việc triển khai thực hiện Chỉ thị số 33-CT/TW của Ban Bí thư (khóa XII)...

thể và phát triển đảng viên trong các đơn vị sự nghiệp, doanh nghiệp ngoài khu vực nhà nước. Từ đầu nhiệm kỳ đến nay, các tổ chức đảng trong doanh nghiệp ngoài Nhà nước kết nạp được 625 đảng viên, trong đó có 18 đảng viên là chủ doanh nghiệp tư nhân. Số lượng đảng viên kết nạp tăng qua các năm³³ và đến nay đã vượt chỉ tiêu phát triển đảng viên trong các đơn vị kinh tế tư nhân nhiệm kỳ 2020 - 2025 (chỉ tiêu từ 550 - 600 đảng viên). Toàn tỉnh đã thành lập 134 tổ chức đảng³⁴

³³ Năm 2020 là 66 đảng viên; năm 2021 là 100 đảng viên, năm 2022 là 127 đảng viên, năm 2023 là 187 đảng viên, 6 tháng đầu năm 2024 là 123 đảng viên.

³⁴ Đảng bộ tỉnh có 134 tổ chức đảng trong các đơn vị kinh tế tư nhân (8 đảng bộ cơ sở; 02 đảng bộ cơ sở đặc thù; 79 chi bộ cơ sở; 21 chi bộ dưới cơ sở thuộc đảng ủy cấp xã; 05 chi bộ cơ sở đặc thù; 19 chi bộ dưới cơ sở đặc thù).

với 2.127 đảng viên, trong đó có 10 tổ chức đảng đặc thù thực hiện nhiệm vụ xây dựng lực lượng nòng cốt, phát triển đảng viên trong các doanh nghiệp, khu công nghiệp, cụm công nghiệp chưa có tổ chức đảng.

Đối với đơn vị sự nghiệp công lập, từ năm 2017 đến nay phát triển 1.547 đảng viên, nâng tổng số đảng viên lên 4.677, với 105 tổ chức đảng (gồm 37 đảng bộ cơ sở, 68 chi bộ cơ sở) hoạt động theo Quy định số 125-QĐ/TW, ngày 10/10/2023 của Ban Bí thư về *chức năng, nhiệm vụ, mối quan hệ công tác của đảng bộ, chi bộ cơ sở trong các đơn vị sự nghiệp công lập*. Đã xóa vùng trắng đảng viên trong các trường trung học cơ sở, tiểu học và mầm non.

- Về thực hiện việc khắc phục tình trạng thôn, tổ dân phố chưa

có tổ chức đảng và trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố không phải là đảng viên

Ngày 03/01/2023, Ban Thường vụ Tỉnh ủy ban hành Chỉ thị số 14-CT/TU về nâng cao tỷ lệ trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố, trưởng ban công tác Mặt trận là đảng viên. Qua 01 năm triển khai thực hiện, đã kết nạp được 14 quần chúng là trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố vào Đảng. Tình trạng thôn, tổ dân phố chưa có đảng viên hoặc tổ chức đảng đã được khắc phục. Đến nay, 100% số thôn, tổ dân phố trong tỉnh đã có chi bộ độc lập (năm 2016, trước khi thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, toàn Đảng bộ tỉnh còn 10 thôn, tổ dân phố chưa có chi bộ độc lập), góp phần bảo đảm vai trò hạt nhân chính trị, lãnh đạo toàn

diện của chi bộ đối với hoạt động của thôn, tổ dân phố; hiện nay có 726/833 trưởng thôn, tổ trưởng tổ dân phố là đảng viên, chiếm tỷ lệ 87,2%, vượt chỉ tiêu Chỉ thị số 14-CT/TU đề ra đến năm 2025 đạt 70% trở lên.

*** Đối với chính quyền địa phương:**

- Về sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh

Sau sắp xếp, số lượng văn phòng, thanh tra, phòng chuyên môn, chi cục và tổ chức tương đương cấp phòng thuộc cơ cấu tổ chức của các sở và tương đương giảm 41 đầu mối (gồm 35 đơn vị phòng, 06 chi cục và tương đương), 44 phòng thuộc Chi cục và tương đương, 38 cấp phó phòng và tương đương, 73 phó phòng thuộc Chi

cục, giảm 178 biên chế (14%); đồng thời, UBND tỉnh ban hành các quyết định quy định chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, phê duyệt vị trí việc làm và cơ cấu ngạch công chức của 20/20 cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh. Kết quả này được Bộ Nội vụ đánh giá cao, công nhận đạt điểm tối đa về nội dung tổ chức bộ máy hành chính trong việc chấm điểm chỉ số cải cách hành chính của tỉnh. Hiện nay, tổng số cấp phó của 20 cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh là 56, thấp hơn 04 người so với quy định tại Nghị định số 107/2020/NĐ-CP của Chính phủ.

Đã rà soát, sắp xếp, sáp nhập, giảm 12 tổ chức phối hợp liên ngành tương đồng về chức năng nhiệm vụ (*sáp nhập 10 tổ chức còn 05 tổ chức, giải thể 07 tổ chức*). Hiện nay số tổ

chức phối hợp liên ngành trên địa bàn tỉnh còn 108 tổ chức, trong đó có 75 ban chỉ đạo.

- Về sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy các cơ quan chuyên môn thuộc UBND cấp huyện: Đã giải thể Phòng Y tế của 02 huyện miền núi Khánh Sơn, Khánh Vĩnh, chuyển chức năng, nhiệm vụ về Văn phòng HĐND và UBND huyện thực hiện. Sau khi sắp xếp, cơ cấu lại cán bộ, công chức, viên chức, giảm 18 lãnh đạo cấp phó phòng, 80 biên chế (9,91%).

- Về sắp xếp, tổ chức lại các đơn vị sự nghiệp công lập để thu gọn đầu mối, giảm biên chế: Đến nay, số lượng các đơn vị sự nghiệp công lập toàn tỉnh so với năm 2017 đã giảm 101 đơn vị, 91 lãnh đạo cấp phó, 5.031

biên chế (22,43%), chủ yếu tập trung vào lĩnh vực y tế, giáo dục (y tế giảm 2.579 biên chế, chiếm tỷ lệ 51,3%; giáo dục giảm 1.655 biên chế, chiếm tỷ lệ 32,9%). Trong đó, cấp tỉnh giảm 27 đơn vị, 50 cấp phó, 3.413 biên chế. Cấp huyện giảm 74 đơn vị, 41 cấp phó, 1.618 biên chế. UBND tỉnh đã phê duyệt vị trí việc làm và cơ cấu chức danh nghề nghiệp viên chức cho các đơn vị sự nghiệp công lập.

- Về sắp xếp, tổ chức lại đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã và sáp nhập các thôn, tổ dân phố chưa đủ tiêu chuẩn theo quy định

Bám sát các văn bản chỉ đạo, UBND tỉnh đã xây dựng Phương án tổng thể về sắp xếp đơn vị hành chính cấp huyện, cấp xã của tỉnh giai đoạn 2019 - 2021. Qua rà soát, có 01

đơn vị hành chính cấp huyện (Khánh Sơn) thuộc diện phải sắp xếp nhưng vì là huyện có yếu tố đặc thù nên tỉnh đã đề nghị và được Bộ Nội vụ, các cơ quan thẩm định của Quốc hội thống nhất chưa thực hiện việc sắp xếp; có 03 đơn vị hành chính cấp xã thuộc diện phải sắp xếp và đã sáp nhập 02 xã (Diên Khánh) thành 01 xã. Riêng xã Cam Lập (Cam Ranh) có yếu tố đặc thù là xã đảo nên tỉnh đã đề nghị và được Bộ Nội vụ và Ủy ban Thường vụ Quốc hội thống nhất chưa sắp xếp.

Giai đoạn 2023 - 2025, qua rà soát, toàn tỉnh có 12 đơn vị hành chính cấp xã thuộc diện sắp xếp và đã sáp nhập, sắp xếp 12 xã, phường thành 05 xã, phường, giảm 07 đơn vị hành chính cấp xã (Nha Trang sắp xếp 8 phường thành 3 phường; Diên Khánh sắp xếp

02 xã thành 01 xã; Ninh Hòa sắp xếp 02 xã thành 01 xã). Đến nay, toàn tỉnh đã hoàn thành việc sắp xếp, sáp nhập 14 đơn vị hành chính cấp xã thành 06 đơn vị cấp xã, giảm 08 đơn vị hành chính cấp xã. Sau khi sắp xếp, toàn tỉnh còn 129 xã, phường, thị trấn (trừ huyện Trường Sa).

Đối với thôn, tổ dân phố, qua tổng hợp, rà soát, có 6/8 huyện, thị xã, thành phố (trừ huyện Trường Sa) có thôn, tổ dân phố phải thực hiện sắp xếp lại theo quy định. Sau khi thực hiện sáp nhập, sắp xếp, giảm 157 thôn, tổ dân phố, toàn tỉnh còn 833 thôn, tổ dân phố.

- Về thực hiện mô hình tổ chức mới

Hội đồng nhân dân tỉnh đã ban hành Nghị quyết số 03/NQ-HĐND,

ngày 15/01/2021 về việc thành lập Văn phòng Đoàn đại biểu Quốc hội và Hội đồng nhân dân tỉnh Khánh Hòa và đưa vào hoạt động theo mô hình tổ chức mới kể từ ngày 01/02/2021 đến nay.

Ủy ban nhân dân tỉnh đã ban hành Quyết định số 3657/QĐ-UBND, ngày 22/12/2022 thành lập Trung tâm Phục vụ hành chính công tỉnh, là đơn vị hành chính đặc thù trực thuộc Văn phòng UBND tỉnh, thực hiện nhiệm vụ tiếp nhận hồ sơ và trả kết quả đối với 1.595 thủ tục hành chính thuộc thẩm quyền giải quyết của 21 cơ quan (gồm 17 sở và 04 cơ quan) cho người dân, doanh nghiệp.

*** Đối với Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và hội quần chúng:**

Qua sắp xếp đã giảm 14 đơn vị cấp phòng và 01 lãnh đạo cấp phòng, 31 biên chế (21,53%). Tổng số cấp phó của các cơ quan Ủy ban Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội cấp tỉnh hiện nay là 14, ít hơn 01 người so với quy định của Trung ương. Đối với cấp huyện, sau khi sắp xếp, giảm 24 cấp phó, 57 biên chế (24,05%). Đồng thời, thực hiện rà soát, xây dựng tổ chức bộ máy, cơ chế hoạt động của tổ chức công đoàn phù hợp với điều kiện mới theo đúng quy định, hướng dẫn của Trung ương. Thực hiện đề án sắp xếp lại tổ chức công đoàn ngành và chuyển chức năng, nhiệm vụ về công đoàn địa phương, đã giải thể 08 tổ chức công đoàn ngành Giáo dục của 8/8 huyện, thị xã, thành

phố và 01 tổ chức công đoàn ngành Du lịch tỉnh. Ban Thường vụ Tỉnh ủy đã ban hành Quy chế về tổ chức và hoạt động đối với 18 tổ chức hội quần chúng cấp tỉnh do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ nhằm tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với tổ chức và hoạt động của các tổ chức hội trên địa bàn tỉnh.

Nhìn chung, qua 07 năm thực hiện Nghị quyết số 18-NQ/TW, tỉnh đã đạt được một số kết quả bước đầu. Tổ chức bộ máy của các cơ quan, đơn vị, tổ chức trong hệ thống chính trị tỉnh từng bước được tinh gọn; việc tinh giản biên chế cơ bản đáp ứng yêu cầu giảm tỷ lệ 10% theo quy định (Khối Đảng, Mặt trận Tổ quốc và tổ chức chính trị - xã hội giảm 10,55%; khối nhà nước giảm

11,83%; đơn vị sự nghiệp giảm 22,35%). Các cơ quan, đơn vị khối Đảng, Mặt trận Tổ quốc, tổ chức chính trị - xã hội và nhiều sở, ban, ngành đã sắp xếp lại tổ chức, giảm đầu mối bên trong; rà soát, bổ sung, chuyển đổi, quy định lại chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn, từng bước khắc phục sự trùng lặp, chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ.

Đến nay, cơ bản đạt một số mục tiêu³⁵ cụ thể đến năm 2025 theo Nghị quyết số 18-NQ/TW đề ra. Hệ thống chính trị tỉnh hoạt động ngày càng hiệu lực, hiệu quả, vai trò lãnh đạo của Đảng được tăng cường; công tác

³⁵ Do đến năm 2022 và 2023 Tỉnh ủy, Ban Thường vụ Tỉnh ủy quyết định dừng thực hiện mô hình Trưởng Ban Dân vận đồng thời là Chủ tịch Ủy ban MTTQ Việt Nam cấp tỉnh, cấp huyện; mô hình Văn phòng Tỉnh ủy phục vụ chung.

quản lý của Nhà nước và hoạt động của Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội từng bước được nâng cao; phát huy quyền làm chủ của Nhân dân. Hệ thống tổ chức đảng tiếp tục được xây dựng, củng cố, kiện toàn; công tác phát triển đảng viên, nhất là ở thôn, tổ dân phố, đơn vị sự nghiệp y tế, giáo dục ở cơ sở, đơn vị kinh tế tư nhân... được quan tâm, chú trọng³⁶. Số tổ trưởng tổ dân phố, trưởng thôn, trưởng ban công tác Mặt trận là đảng viên tăng lên, toàn tỉnh không còn “vùng trắng đảng viên”.

³⁶ Đến nay, đã thành lập 134 tổ chức đảng, với 2.127 đảng viên trong các đơn vị kinh tế tư nhân: Từ năm 2017 đến nay phát triển 1.547 đảng viên, toàn tỉnh hiện có 105 tổ chức đảng trong các đơn vị sự nghiệp công lập với 4.677 đảng viên, đã xóa vùng trắng đảng viên trong các trường trung học cơ sở, tiểu học và mầm non.

2.2. Quyết liệt thực hiện cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị

Thực hiện chủ trương của Trung ương về cuộc cách mạng tinh gọn bộ máy của hệ thống chính trị, với quyết tâm chính trị lớn, tỉnh đã thành lập Ban Chỉ đạo về sắp xếp tinh gọn tổ chức bộ máy các cơ quan. Tỉnh đã có phương án và thực hiện sắp xếp bộ máy bước đầu, trên tinh thần bám sát chỉ đạo của Trung ương về sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

2.2.1. Sáu quan điểm sắp xếp tổ chức bộ máy

- Thực hiện nghiêm việc rà soát, sắp xếp, tinh gọn trong phạm vi tất cả các cơ quan, tổ chức hành chính theo

tinh thần Nghị quyết số 18-NQ/TW và một số đơn vị sự nghiệp theo tinh thần Nghị quyết số 19-NQ/TW³⁷.

- Các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị, địa phương và từng cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu phải xác định đây là nhiệm vụ hệ trọng, là cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, cần thống nhất rất cao về nhận thức và hành động, tạo sự đồng thuận thống nhất trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân trong tỉnh.

³⁷ Nghị quyết số 18-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về *một số vấn đề về tiếp tục đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả*; Nghị quyết số 19-NQ/TW, ngày 25/10/2017 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về *tiếp tục đổi mới hệ thống tổ chức và quản lý, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các đơn vị sự nghiệp công lập*.

- Khẩn trương triển khai các công việc theo tinh thần “vừa chạy vừa xếp hàng”; Trung ương không chờ cấp tỉnh, cấp tỉnh không chờ cấp huyện, cấp huyện không chờ cơ sở. Những việc thuộc thẩm quyền của địa phương thực hiện trước được thì tiến hành ngay.

- Các cơ quan, đơn vị sau khi sắp xếp có bộ máy mới phải đi vào hoạt động hiệu lực, hiệu quả ngay, thông suốt, không để gián đoạn công việc.

- Các cơ quan, đơn vị không thuộc diện hợp nhất, sáp nhập phải sắp xếp thật sự tinh gọn bộ máy bên trong có chức năng, nhiệm vụ tương đồng, phù hợp với chủ trương và yêu cầu chung của hệ thống chính trị.

- Các cơ quan chức năng khẩn trương tham mưu ban hành hoặc

triển khai chế độ, chính sách để bảo đảm quyền, lợi ích của cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, người lao động. Uốn nắn, chấn chỉnh và xử lý kịp thời những tổ chức, cá nhân thiếu trách nhiệm trong tổ chức thực hiện để bảo đảm việc triển khai theo đúng mục tiêu, kế hoạch đề ra.

2.2.2. Bảy nguyên tắc sắp xếp tổ chức bộ máy

- Trong quá trình thực hiện, phải bám sát Nghị quyết số 18-NQ/TW, yêu cầu của Ban Chỉ đạo Trung ương và các văn bản, hướng dẫn của Trung ương; định hướng sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy của Chính phủ.

- Tổ chức hợp lý các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh; các phòng chuyên môn cấp huyện theo hướng quản lý đa lĩnh vực, thực hiện

nguyên tắc một cơ quan thực hiện nhiều việc và một việc chỉ giao cho một cơ quan chủ trì thực hiện và chịu trách nhiệm; đồng thời rà soát, sắp xếp, cơ cấu lại tổ chức bên trong các cơ quan tham mưu, giúp việc thuộc Tỉnh ủy, các sở, ban, ngành, đoàn thể, đơn vị sự nghiệp thuộc tỉnh (giảm ít nhất 15% tổng số đầu mối, tổ chức bên trong), đảm bảo tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả.

- Các cơ quan, tổ chức không nằm trong định hướng hợp nhất, sáp nhập, nếu có từ 04 phòng hoặc tương đương trở lên thì giảm ít nhất 01 phòng. Các cơ quan, tổ chức được tiếp nhận thêm nhiệm vụ mới thì rà soát, sắp xếp hợp lý.

- Sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy phải gắn với cơ cấu lại và nâng

cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức, tinh giản biên chế, nâng cao hiệu lực, hiệu quả hoạt động, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của từng cơ quan, tổ chức, đơn vị trong giai đoạn phát triển mới. Trước mắt, số lượng biên chế của các cơ quan, đơn vị mới tối đa không vượt quá tổng số cán bộ, công chức, viên chức hiện đang có mặt trước khi thực hiện hợp nhất, sáp nhập, nhưng phải xây dựng phương án giảm biên chế, thực hiện theo quy định chung của Bộ Chính trị, của Trung ương, Chính phủ trong thời hạn 05 năm (kể từ ngày cấp có thẩm quyền phê duyệt Đề án).

- Cơ bản kết thúc hoạt động của ban chỉ đạo, chỉ giữ lại những ban chỉ đạo có chức năng, nhiệm vụ cần thiết; xem xét sắp xếp các chi cục, chuyên

chi cục thuộc sở, ngành thành các phòng trực thuộc hoặc giải thể.

- Về con người ở các cơ quan hợp nhất, sáp nhập ưu tiên giữ nguyên bộ máy lãnh đạo; căn cứ vào điều kiện thực tiễn và tiêu chuẩn, năng lực cán bộ, tập thể lãnh đạo theo thẩm quyền quyết định lựa chọn người đứng đầu đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ của cơ quan, tổ chức, đơn vị mới sau sắp xếp; nhân sự được lựa chọn có thể ở trong hoặc ngoài các cơ quan, tổ chức, đơn vị sáp nhập, hợp thành đơn vị mới đó; một số cấp trưởng có thể bố trí ở vị trí cấp dưới liền kề và được hưởng chính sách theo quy định về sắp xếp tổ chức bộ máy; số lượng cấp phó sau sắp xếp có thể cao hơn quy định nhưng phải xây dựng phương án sắp xếp giảm số lượng cấp phó theo quy định chung

trong thời hạn 05 năm (kể từ ngày cấp có thẩm quyền phê duyệt Đề án).

- Khuyến khích, động viên, quan tâm giải quyết chính sách đối với cán bộ, công chức có điều kiện phù hợp được nghỉ hưu trước tuổi theo quy định của Trung ương, của tỉnh.

2.2.3. Phương án sắp xếp tổ chức bộ máy

- Đối với cấp tỉnh sẽ giảm 11 cơ quan, đơn vị cấp tỉnh³⁸ (trong đó, các cơ quan chuyên môn thuộc UBND tỉnh giảm từ 21 xuống còn 14 cơ quan, đảm bảo theo chỉ đạo của Ban Chỉ đạo Chính phủ tại Công văn số 24/CV-BCĐTKNQ18, ngày 18/12/2024);

³⁸ Giảm 07 cơ quan chuyên môn cấp tỉnh; 02 đơn vị sự nghiệp công lập cấp tỉnh; 01 ban thuộc HĐND tỉnh; 01 cơ quan tham mưu, giúp việc Tỉnh ủy.

giảm 02 tổ chức đảng trực thuộc Tỉnh ủy (từ 15 xuống còn 13 tổ chức đảng); 03 ban cán sự đảng, 08 đảng đoàn; giảm 6/8 ban chỉ đạo thuộc Tỉnh ủy; giảm 05 hội quần chúng do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ (giảm từ 18 xuống còn 13 hội). Đối với các tổ chức bên trong (phòng, ban, chi cục, đơn vị sự nghiệp trực thuộc): giảm 73 phòng và tương đương (từ 362 xuống 289 phòng, tỷ lệ 20,2%).

- Đối với cấp huyện sẽ giảm 36 phòng, ban³⁹, tương đương giảm 3 - 5 phòng, ban/huyện (từ 159 xuống còn 123 phòng, ban); giảm 16 hội do Đảng, Nhà nước giao nhiệm vụ (từ 38 xuống còn 22 hội).

³⁹ Giảm 08 cơ quan tham mưu thuộc cấp ủy cấp huyện, 24 phòng chuyên môn thuộc UBND cấp huyện, 04 ban thuộc HĐND cấp huyện.

II. Nhiệm vụ, giải pháp đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả

1. Thống nhất rất cao về nhận thức và hành động trong toàn Đảng và cả hệ thống chính trị

- Thống nhất ý chí và hành động trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân trong tỉnh đối với việc sắp xếp, hoàn thiện tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả là nhiệm vụ chính trị đặc biệt quan trọng, là cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy. *“Đảng đã chỉ đạo, Chính phủ đã thống nhất, Quốc hội đồng tình, Nhân dân ủng hộ, thì chỉ bàn làm, không bàn lùi”.*

- Việc sắp xếp, tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa bám sát Cương lĩnh chính trị, Điều lệ Đảng, các nguyên tắc hoạt động của Đảng, Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước và tình hình thực tiễn của tỉnh. Quán triệt, kiên định thực hiện các nguyên tắc cốt lõi, bảo đảm vận hành thông suốt cơ chế Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, Nhân dân làm chủ.

- Việc tổ chức thực hiện bảo đảm đúng nguyên tắc Đảng thống nhất lãnh đạo việc đổi mới, sắp xếp và quản lý tổ chức bộ máy, biên chế của hệ thống chính trị; bảo đảm sự lãnh đạo, chỉ đạo tập trung thống nhất, tính tổng thể, đồng bộ, liên thông; có trọng tâm, trọng điểm, lộ trình; kết hợp hài hòa, hợp lý giữa kế thừa,

ổn định với đổi mới, phát triển; gắn đổi mới tổ chức bộ máy với đổi mới phương thức lãnh đạo, chỉ đạo tổ chức hoạt động.

- Xác định xây dựng tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hiệu lực, hiệu quả là nhiệm vụ chính trị hết sức phức tạp, hệ trọng, cấp bách, cần có sự đoàn kết, nhất trí, kiên quyết, kiên trì, quyết tâm rất cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt, hiệu quả trong Đảng, hệ thống chính trị và toàn xã hội.

- Khẩn trương thực hiện hiệu quả Nghị quyết số 18-NQ/TW của Ban Chấp hành Trung ương Đảng gắn với các Chỉ thị, Nghị quyết của Trung ương về xây dựng Đảng và hệ thống chính trị. Đưa nhiệm vụ tinh gọn bộ máy gắn với tinh giản biên chế, cơ

cầu lại đội ngũ cán bộ là nhiệm vụ trọng tâm, đột phá chiến lược trong nhiệm kỳ 2025 - 2030.

- Tập trung hoàn thiện thể chế theo tinh thần “*vừa chạy vừa xếp hàng*” để nhanh chóng đưa chủ trương của Đảng đi vào thực tiễn cuộc sống. Đẩy mạnh phân cấp, phân quyền với phương châm “*địa phương quyết, địa phương làm, địa phương chịu trách nhiệm*” nhằm đổi mới mạnh mẽ phương thức lãnh đạo của Đảng, chính quyền, Mặt trận Tổ quốc và các tổ chức chính trị - xã hội.

2. Thực hiện các giải pháp đồng bộ, quyết liệt để tinh gọn tổ chức bộ máy

- Kịp thời cụ thể hóa và tổ chức thực hiện nghiêm túc, hiệu quả chủ trương của Đảng, chính sách, pháp

luật của Nhà nước về công tác tinh gọn bộ máy gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức; sát với tình hình thực tiễn, có lộ trình, nhiệm vụ, giải pháp cụ thể cho từng giai đoạn. Mục tiêu sắp xếp tổ chức bộ máy, ngoài việc tinh gọn tổ chức bộ máy vẫn phải đảm bảo ổn định chính trị và hiệu quả cho sự phát triển.

- Trong quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy nhất định phải chú trọng, tính toán đến tính hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả hoạt động sau khi sắp xếp lại, bảo đảm bộ máy mới phải hoạt động hiệu quả hơn bộ máy cũ và ổn định hoạt động ngay, vận hành thông suốt; không để gián đoạn, ngắt quãng công việc, không để khoảng trống về thời gian, không

để bỏ trống địa bàn, lĩnh vực; không ảnh hưởng đến các hoạt động kinh tế - xã hội, đời sống của người dân, doanh nghiệp.

- Xây dựng phương án, chuẩn bị đầy đủ điều kiện cần thiết để sắp xếp tổ chức bộ máy, cán bộ, công chức, viên chức, người lao động khi có quyết định của cấp có thẩm quyền. Quyết liệt tổ chức thực hiện ngay những việc đã rõ, nội dung đủ điều kiện; mạnh dạn thực hiện thí điểm những việc mới, chưa được quy định, vừa làm vừa rút kinh nghiệm, không cầu toàn, nhưng không nóng vội. Để việc sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy được diễn ra thuận lợi, ít xáo trộn, tạm dừng tuyển dụng công chức, bổ nhiệm,... trong thời gian thực hiện sắp xếp.

- Thực hiện nghiêm nguyên tắc một cơ quan thực hiện nhiều việc, một việc chỉ giao một cơ quan chủ trì và chịu trách nhiệm chính; khắc phục triệt để tình trạng chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ, chia cắt về địa bàn, lĩnh vực. Các cơ quan, tổ chức trước đây đã sắp xếp bước đầu, cũng phải rà soát đề xuất sắp xếp lại bên trong; kiên quyết xóa bỏ các tổ chức trung gian.

- Phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan, đơn vị trong việc xây dựng, hoàn thiện các cơ chế, chính sách phù hợp trong quá trình sắp xếp tổ chức bộ máy, thực hiện tinh giản biên chế.

3. Gắn tinh gọn tổ chức bộ máy với tinh giản biên chế, đổi mới mạnh mẽ công tác cán bộ

- Bám sát Công văn số 7968/BNV-CCVC, ngày 06/12/2024 của Bộ Nội

vụ v/v định hướng xây dựng phương án bố trí, sắp xếp CBCCVC và người làm việc theo chế độ hợp đồng lao động khi thực hiện sắp xếp tổ chức bộ máy hành chính để xây dựng phương án sắp xếp, bố trí cán bộ, công chức, viên chức. Xây dựng lộ trình cụ thể để thực hiện điều chỉnh số lượng biên chế theo quy định chung và phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của cơ quan, tổ chức, đơn vị mới hình thành sau sắp xếp.

- Việc lựa chọn, sắp xếp, bố trí cán bộ, công chức, viên chức lãnh đạo, quản lý, nhất là đối với người đứng đầu phải căn cứ vào năng lực, sở trường, uy tín, kinh nghiệm công tác, kết quả sản phẩm công việc cụ thể phù hợp với chức năng, nhiệm vụ của tổ chức mới. Đồng thời, bảo

đảm tiêu chuẩn chức danh theo quy định của Đảng, của pháp luật, gắn với cơ cấu và quy hoạch cấp ủy để chuẩn bị tốt cho công tác nhân sự đại hội Đảng các cấp tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng.

- Từng cơ quan, tổ chức, đơn vị phải thực hiện rà soát, đánh giá tổng thể cán bộ, công chức, viên chức và người lao động công tâm, khách quan trên cơ sở đánh giá phẩm chất, năng lực, kết quả thực hiện và mức độ hoàn thành nhiệm vụ theo yêu cầu vị trí việc làm; trên cơ sở đó thực hiện sắp xếp, tinh giản biên chế và thực hiện chính sách, chế độ đối với cán bộ, công chức, viên chức và người lao động.

- Thực hiện rà soát, tổng hợp điều tiết biên chế hành chính để

giảm thiểu tình trạng thừa, thiếu cục bộ tại một số địa phương cũng như tại các cơ quan, đơn vị sau khi thực hiện sắp xếp. Quan tâm bố trí sử dụng đối với cán bộ có năng lực nổi trội, có trách nhiệm, tâm huyết với công việc, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ trong tình hình mới. Hoàn thiện cơ chế, chính sách phát hiện, thu hút, trọng dụng nhân tài, khuyến khích và bảo vệ cán bộ năng động, sáng tạo, dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm vì lợi ích chung của tỉnh. Có cơ chế hữu hiệu sàng lọc, đưa ra khỏi vị trí công tác đối với những người không đủ phẩm chất, năng lực, uy tín.

- Ban hành quy định về khung tiêu chuẩn, tiêu chí bố trí cán bộ ở từng cấp, từng loại hình để chủ

động rà soát, xác định để có thể bố trí ngay. Đổi mới mạnh mẽ công tác tuyển dụng, đào tạo, đề bạt, bổ nhiệm, luân chuyển, điều động, đánh giá cán bộ theo hướng thực chất, vì việc tìm người, trên cơ sở sản phẩm cụ thể đo đếm được, không có vùng cấm, không có ngoại lệ trong đánh giá cán bộ.

- Đẩy lùi tiêu cực trong công tác cán bộ. Thực hiện nghiêm túc Quy định số 114-QĐ/TW, ngày 11/7/2024 của Bộ Chính trị *về kiểm soát quyền lực và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ*; xử lý nghiêm tổ chức, cá nhân sai phạm. Kiên quyết đấu tranh với căn bệnh “dùng người nhà chứ không dùng người tài”, căn bệnh “con ông, cháu cha”, “cánh hẩu” trong công tác cán bộ.

4. Tăng cường trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu

- Tăng cường trách nhiệm nêu gương của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu trong thực hiện chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy. Phát huy cao độ tinh thần trách nhiệm trước Đảng, Nhà nước và Nhân dân, tập trung lãnh đạo, chỉ đạo với quyết tâm cao nhất để hoàn thành sớm việc tinh gọn tổ chức bộ máy hệ thống chính trị; góp phần tăng tốc, bứt phá vượt các mục tiêu, nhiệm vụ của năm 2024, 2025 và cả nhiệm kỳ Đại hội XIII; chuẩn bị thật tốt đại hội đảng các cấp tiến tới Đại hội XIV của Đảng.

- Các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan, đơn vị, các cấp, các ngành, trước hết là cán bộ lãnh đạo, người đứng đầu cần gương mẫu, chủ động, quyết liệt trong thực hiện nhiệm vụ được giao theo tinh thần *“vừa chạy vừa xếp hàng”, “Trung ương không chờ cấp tỉnh, cấp tỉnh không chờ cấp huyện, cấp huyện không chờ cơ sở”*; *“Trung ương làm gương địa phương hưởng ứng”*.

- Tập thể lãnh đạo cấp ủy, chính quyền, người đứng đầu cơ quan, đơn vị chịu trách nhiệm đánh giá, sàng lọc, lựa chọn đối tượng nghỉ việc gắn với cơ cấu và nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức thuộc phạm vi quản lý để cơ quan, tổ chức, đơn vị hoạt động hiệu năng, hiệu lực, hiệu quả; bảo

đảm mục tiêu đề ra theo yêu cầu của Trung ương.

- Mỗi cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức, nhất là người đứng đầu phát huy tinh thần trách nhiệm, sẵn sàng hy sinh lợi ích cá nhân vì lợi ích chung, không hoang mang, dao động trước thông tin sai sự thật, thông tin mang tính kích động, chia rẽ trong quá trình triển khai thực hiện đổi mới, tinh gọn bộ máy.

5. Tăng cường công tác tuyên truyền tạo sự đồng thuận trong xã hội

- Đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền, quán triệt chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước và của tỉnh trong thực hiện cuộc cách mạng về tinh gọn tổ chức bộ máy của hệ thống chính

trị nhằm nâng cao nhận thức, trách nhiệm, tạo bầu không khí khẩn trương, quyết tâm, quyết liệt, quyết làm của cấp ủy, chính quyền, cán bộ, đảng viên, công chức, viên chức từ tỉnh đến cơ sở về đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy và tinh giản biên chế. Khẳng định việc tổng kết Nghị quyết số 18-NQ/TW và sắp xếp, hoàn thiện tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị là nhiệm vụ đặc biệt quan trọng, cần thống nhất rất cao về nhận thức và hành động trong toàn Đảng và cả hệ thống chính trị, tạo sự đồng thuận trong Nhân dân.

- Công tác tuyên truyền phải làm cho toàn hệ thống chính trị và các tầng lớp nhân dân nhận thức rõ mục tiêu, quan điểm, ý nghĩa, yêu cầu của công

tác tinh giản biên chế và cơ cấu lại đội ngũ cán bộ, công chức, viên chức là nhằm “*giảm lượng, tăng chất*”, “*thà ít mà tốt*”. Tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế không chỉ nhằm mục tiêu “giảm cơ học” để giảm chi ngân sách mà còn để nâng cao chất lượng đội ngũ công chức, hướng tới nền hành chính chuyên nghiệp, hiệu lực, hiệu quả.

- Tích cực nắm bắt, dự báo sát tình hình tư tưởng, dư luận trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân để định hướng kịp thời nhằm tạo sự thống nhất, đồng thuận trong toàn Đảng, toàn dân và toàn quân.

- Đấu tranh, phản bác kịp thời với những thông tin giả, tin xấu độc ảnh hưởng tiêu cực đến chủ trương và quá trình triển khai đổi mới, sắp xếp

tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tinh gọn, hoạt động hiệu lực, hiệu quả; phê phán mạnh mẽ tư tưởng chủ quan, cục bộ, bảo thủ, thiếu sâu sát, thiếu quyết liệt gây chậm trễ. Biểu dương, cổ vũ, động viên những nơi làm tốt, nhất là cơ quan, đơn vị, địa phương, cá nhân có cách làm hay, sáng tạo, hiệu quả, dám nghĩ, dám làm vì lợi ích chung.

6. Giải quyết tốt chế độ, chính sách

- Tăng cường công tác giáo dục chính trị tư tưởng đối với cán bộ, công chức, viên chức, người lao động trong quá trình sắp xếp, tinh gọn tổ chức bộ máy, nhất là người chịu tác động trực tiếp bảo đảm đoàn kết, thống nhất, cộng đồng trách nhiệm, sẵn sàng hy sinh lợi ích cá nhân vì lợi ích chung.

- Quan tâm, thực hiện đầy đủ, kịp thời các chế độ, chính sách đối với người chịu tác động trực tiếp trong quá trình sắp xếp, kiện toàn tổ chức bộ máy, tinh giản biên chế theo các văn bản chỉ đạo của Chính phủ và của ngành, địa phương bảo đảm công bằng, công khai, khách quan, không để phát sinh phức tạp; sử dụng đúng, hiệu quả ngân sách nhà nước. Bảo đảm chậm nhất sau 05 năm kể từ ngày quyết định sắp xếp tổ chức bộ máy của cấp có thẩm quyền có hiệu lực thi hành thì số lượng cán bộ lãnh đạo, quản lý và số lượng cán bộ, công chức, viên chức, người lao động ở các cơ quan, tổ chức đơn vị trong hệ thống chính trị sau sắp xếp theo đúng quy định.

- Có cơ chế, chính sách phù hợp cho cán bộ, công chức trong

hệ thống chính trị có nguyện vọng, nhu cầu chuyển sang các khu vực khác, không làm trong cơ quan nhà nước nữa.

7. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát

- Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát của cấp ủy, thanh tra của chính quyền các cấp; giám sát của Hội đồng nhân dân, Mặt trận Tổ quốc, các tổ chức chính trị - xã hội và Nhân dân trong thực hiện tinh gọn bộ máy, tinh giản biên chế và trong quá trình thực hiện các chế độ, chính sách.

- Thường xuyên kiểm tra, giám sát việc thực hiện quản lý biên chế, sắp xếp tổ chức bộ máy; việc thực hiện các chế độ, chính sách để kịp thời khắc phục những tồn tại, hạn

chế, tháo gỡ khó khăn, vướng mắc phát sinh. Chấn chỉnh, uốn nắn những nơi làm thiếu quyết liệt, cầm chừng; xử lý nghiêm các trường hợp lợi dụng việc sắp xếp tổ chức, gây mất đoàn kết nội bộ, ảnh hưởng đến uy tín của Đảng và cơ quan, tổ chức.

KẾT LUẬN

Tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh luôn là “kim chỉ nam” trong quá trình xây dựng và phát triển của đất nước. Đặc biệt, những chỉ dẫn của Người về tinh gọn tổ chức bộ máy, chấn chỉnh biên chế là định hướng quan trọng để Đảng ta củng cố, kiện toàn, nâng cao chất lượng tổ chức bộ máy và đội ngũ cán bộ. Sau 40 năm đổi mới, với những thành tựu vĩ đại dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, đất nước ta đang đứng trước thời điểm hội tụ tổng hòa các lợi thế, sức mạnh để đưa đất nước bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình

của dân tộc. Để hiện thực hóa mục tiêu đó, đòi hỏi sự quyết tâm cao, nỗ lực lớn, hành động quyết liệt của các cấp ủy, chính quyền, sự thống nhất cao trong Đảng và sự đồng thuận trong xã hội.

Việc nghiên cứu, học tập, triển khai Chuyên đề *“Học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh gắn với đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả”* là nhiệm vụ quan trọng và cấp thiết, nhất là trong thời điểm năm 2025 là năm cuối cùng thực hiện nghị quyết đại hội Đảng các cấp, nhiệm kỳ 2020 - 2025, tiến tới Đại hội đại biểu Đảng bộ tỉnh Khánh Hòa lần thứ XIX, Đại hội đại biểu toàn

quốc lần thứ XIV của Đảng. Đây là giải pháp quan trọng để toàn Đảng, toàn dân và toàn quân tỉnh nhà tiếp tục phát huy nội lực, ý chí tự lực, tự cường, đoàn kết, quyết tâm thực hiện thắng lợi cuộc cách mạng về tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị, tạo nền tảng để hoàn thành và hoàn thành vượt mức các mục tiêu mà đại hội Đảng các cấp đã đề ra, phấn đấu xây dựng tỉnh Khánh Hòa trở thành thành phố trực thuộc Trung ương; là một cực tăng trưởng của vùng và cả nước; Nhân dân có mức sống cao, hiền hòa và hạnh phúc; tổ chức đảng và hệ thống chính trị trong sạch, vững mạnh toàn diện;... như Nghị quyết số 09-NQ/TW, ngày 28/01/2022 của Bộ Chính trị về xây dựng, phát triển tỉnh Khánh

Hòa đến năm 2030, tầm nhìn đến năm 2045 đã đề ra; góp phần đưa đất nước vững bước vào kỷ nguyên mới, kỷ nguyên vươn mình của dân tộc Việt Nam.

MỤC LỤC

Trang

LỜI NÓI ĐẦU	5
--------------------------	----------

Phần thứ nhất:

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VÀ ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG VỀ TINH GỌN TỔ CHỨC BỘ MÁY GẮN VỚI CƠ CẤU LẠI ĐỘI NGŨ CÁN BỘ CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ	9
---	----------

I. Sự cần thiết phải học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh về tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ 10

II. Tư tưởng Hồ Chí Minh về tinh gọn tổ chức bộ máy, chấn chỉnh biên chế 19

1. Chủ tịch Hồ Chí Minh xác định tinh gọn về tổ chức là tiền đề rất cần thiết của một nhà nước hiệu lực, hiệu quả 20

2. Chủ tịch Hồ Chí Minh sớm đặt ra yêu cầu phải chấn chỉnh biên chế, nâng cao chất lượng đội ngũ cán bộ 30

3. Chủ tịch Hồ Chí Minh đề ra hệ thống giải pháp hữu hiệu để xây dựng bộ máy hành chính tinh gọn, hiệu quả 36

III. Đường lối của Đảng về tinh gọn tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu lại đội ngũ cán bộ của hệ thống chính trị 41

Phần thứ hai:

VẬN DỤNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VÀ ĐƯỜNG LỐI CỦA ĐẢNG TRONG ĐỔI MỚI, SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ TỈNH KHÁNH HÒA TINH - GỌN - MẠNH - HIỆU NĂNG - HIỆU LỰC - HIỆU QUẢ GẮN VỚI KHÁT VỌNG XÂY DỰNG TỈNH TRỞ THÀNH THÀNH PHỐ TRỰC THUỘC TRUNG ƯƠNG VÀO NĂM 2030 77

I. Vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng trong đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả 78

1. Quan điểm đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy gắn với cơ cấu đội ngũ cán bộ của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa 78

2. Kết quả vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh và đường lối của Đảng trong đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả 85

II. Nhiệm vụ, giải pháp đổi mới, sắp xếp tổ chức bộ máy của hệ thống chính trị tỉnh Khánh Hòa tinh - gọn - mạnh - hiệu năng - hiệu lực - hiệu quả 120

1. Thống nhất rất cao về nhận thức và hành động trong toàn Đảng và cả hệ thống chính trị 120

2. Thực hiện các giải pháp đồng bộ, quyết liệt để tinh gọn tổ chức bộ máy .. 123

3. Gắn tinh gọn tổ chức bộ máy với tinh giản biên chế, đổi mới mạnh mẽ công tác cán bộ 126

4. Tăng cường trách nhiệm của cán bộ, đảng viên, nhất là người đứng đầu 131

5. Tăng cường công tác tuyên truyền tạo sự đồng thuận trong xã hội	133
6. Giải quyết tốt chế độ, chính sách ..	136
7. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát	138
KẾT LUẬN	140

CHUYÊN ĐỀ NĂM 2025

HỌC TẬP VÀ LÀM THEO TƯ TƯỞNG, ĐẠO ĐỨC,
PHONG CÁCH HỒ CHÍ MINH GẮN VỚI ĐỔI MỚI,
SẮP XẾP TỔ CHỨC BỘ MÁY CỦA HỆ THỐNG CHÍNH TRỊ
TỈNH KHÁNH HÒA TINH - GỌN - MẠNH - HIỆU NĂNG
- HIỆU LỰC - HIỆU QUẢ

Chịu trách nhiệm xuất bản

Trưởng ban LÊ HỮU THỌ
(Ủy viên Ban Thường vụ Tỉnh ủy)

Ban biên soạn

Trần Mộng Điệp
Nguyễn Thị Thanh Hải
Trương Thị Thu Thảo
Nguyễn Viết Vinh
Dương Nhật Thùy Trinh

Sửa bản in
Thùy Trinh - Hải Quang

In 30.000 cuốn, khổ 11 x 17,5 cm, tại Công ty Cổ phần In và Thương mại Khánh Hòa
Số 08 Lê Thánh Tôn, thành phố Nha Trang
Giấy phép xuất bản số 01/GP-SVHTTDL,
do Sở Văn hóa, Thể thao và Du lịch Khánh Hòa cấp ngày 05/3/2025
In xong và nộp lưu chiểu tháng 3/2025

XUẤT BẢN PHẨM KHÔNG BÁN